№ 32 (3773)

23 красавіка 2013 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

www.nv-online.info

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!

Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Не спазніцеся!

Нагадваем: тыя чытачы "Народнай Волі", якім трэба прадоўжыць падпіску на май, могуць зрабіць гэта да 28 красавіка. Вас чакаюць на пошце і ў спецыялізаваных пунктах "Белсаюздруку".
Будзем разам!

З НАГОДЫ

Стоп-МАЗ

Расійскі бок пакуль ніяк не пракаментаваў вестку аб зрыве праекта, пра які Уладзімір Пуцін яшчэ два гады таму падчас візіту ў Мінск паведаміў: "Мы дамовіліся".

Нагадаем, што ў пятніцу, выступаючы з пасланнем на Нацыянальнага сходу і беларускага народа, Аляксандр Лукашэнка заявіў пра адмову ад праекта па аб'яднанні МАЗа і КамАЗа.

Вось цытата з паслання.

"Калі да мяне прыходзяць людзі, я ў іх пытаюся: "Што мы атрымаем ад гэтага аб'яднання, акцыянавання? Што мы атрымаем?" Рынкі ў нас ёсць, яны агульныя. І мы не саступаем па якасці і па цане прадукцыі, якую выпускае сёння будучы, так бы мовіць, акцыянер. Не, у нас не горшыя МАЗы, чым КамАЗы ці нейкія іншыя. Рынак вядомы. У нас ёсць праграма мадэрнізацыі на МАЗе. Я пытаюся: "Колькі вы ўкладзяце ў мадэрнізацыю МАЗа, калі вы сюды прыйшлі?" — "Грошай няма". Паўстае пытанне: дык што мы хочам гэтым паказаць, чаго дасягнуць? І мяне ўжо пачынаюць інфармаваць: ды за імі стаяць замежнікі з Германіі, Амерыкі. Яны з'яўляюцца там акцыянерамі, і яны проста будуць зацікаўлены, каб тут МАЗ апусціць, закрыць. Бо не патрэбны канкурэнт. Ну, будзе наш МАЗ нейкую паўвось выпускаць ці кабіну будуць варыць ўручную — і годзе. А чаго беларусам? Ім шмат не трэба, яны ж не немцы!.. Дарагія мае, я — прэзідэнт краіны. Я — прэзідэнт Беларусі. Мяне беларускі народ абраў, і я на гэтую акцыю, бандыцкую акцыю, інакш не назавеш, не пайду!"

Цікава, што не толькі Уладзімір Пуцін, але і сам Аляксандр Лукашэнка пра праект аб'яднання МАЗа і КамАЗа гаварыў: "Дамовіліся!" І вось такі нечаканы паварот і словы пра бандыцкую акцыю...

На ўчарашні дзень афіцыйнай рэакцыі Масквы пакуль не было. Але некаторыя расійскія СМІ далі знак, што незаўважанай адмова Аляксандра Лукашэнкі ад аднаго з асноўных расійска-беларускіх прыватызацыйных праектаў не застанецца.

Так, газета **"Известия"** недвухсэнсоўна паведаміла, што "нафтавае перамір'е" паміж Расіяй і Беларуссю падыходзіць да канца. Менавіта так, па звестках газеты, расійскі ўрад будзе дамагацца паскарэння працы па стварэнні сумесных праектаў з Беларуссю. Як высветлілі **"Ведомости",** ужо падрыхтаваны ліст беларускаму боку пра нежаданне ўзгадняць павелічэнне паставак нафты на беларускія НПЗ у III і IV кварталах 2013 года.

Такім чынам, схема зразумелая: не будзе прыватызацыі — не будзе дадатковай нафты. Не будзе нафты — не будзе дадатковых грошай ад нафтаперапрацоўкі, ад якіх цалкам залежыць беларускі бюджэт. Зразумела, што і міжурадавых крэдытаў пад нізкія працэнты не будзе. Прасцей кажучы, гэта і ёсць сапраўдны шантаж.

Прычым у дадзеным выпадку цяжка не падтрымаць Аляксандра Лукашэнку, бо, сапраўды, што гэта за "выгадная прапанова", калі адно з асноўных прадпрыемстваў краіны — Мінскі аўтамабільны завод — мы павінны аддаць камусьці нават не за грошы, а за акцыі.

Але менавіта Аляксандра Лукашэнку трэба абвінавачваць у тым, што іншы раз налева-направа раздае рызыкоўныя і нават авантурныя абяцанні. А потым не ведае, як з гэтай сітуацыі выслізнуць. Што ж тычыцца МАЗа, то ці здолеем выкарабкацца — гэта яшчэ вялікае пытанне.

Ігар МАРОЗАЎ.

ДАРЭЧЫ

Няпростая сітуацыя, у якой апынуўся МАЗ з-за рэзкага падзення попыту на прадукцыю прадпрыемства, можа яшчэ больш пагоршыцца. Расія падрыхтавала прапанову аб увядзенні ў межах Мытнага саюза так званага ўтылізацыйнага збору для аўтавытворцаў. Калі гэты збор будзе ўведзены, то кошты МАЗаў павялічацца на 7—14 тысяч долараў.

Такую выснову зрабілі аналітыкі агенцтва **"Бізнес-Навіны",** прааналізаваўшы праект дакумента, падрыхтаванага расійскім бокам. Павелічэнне коштаў будзе азначаць рэзкае падзенне попыту на МАЗы на расійскім і казахстанскім рынках.

Да 25 градусаў цяпла!

Цёплае надвор'е сіноптыкі абяцаюць да канца тыдня.

У сераду, ***24 красавіка,*** ноччу месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы, затое днём ападкаў практычна не чакаецца. У гэты дзень у асобных раёнах краіны ўзмоцніцца вецер, парывы якога дасягнуць 15—18 метраў у секунду. Тэмпература паветра ўначы будзе складвацца ў дыяпазоне ад 3 да 9 градусаў са знакам плюс, днём прагназуецца 10—16 градусаў вышэй за нуль, толькі ў Брэсцкай вобласці паветра прагрэецца да 18 градусаў.

У чацвер, ***25 красавіка***, пераважна па паўночнай палове краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы, у дзённыя гадзіны ў асобных раёнах краіны прагрымяць навальніцы. Месцамі прагназуецца ўзмацненне ветру з парывамі да 15—20 метраў у секунду. Тэмпература паветра ўначы будзе плюс 3—8 градусаў, днём 11—17 градусаў са знакам плюс, па поўдні — да 20 градусаў вышэй за нуль.

У пятніцу, ***26 красавіка***, у асобных раёнах краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. Ноччу і раніцай месцамі згусціцца слабы туман. Тэмпература паветра ноччу прагназуецца ад мінус 3 да плюс 3 градусаў, днём будзе 11—17 градусаў вышэй за нуль, цяплей будзе толькі ў паўднёва-заходніх раёнах, дзе паветра прагрэецца ўначы да 1—6 градусаў, днём да 18—22 градусаў цяпла.

"У выхадныя з Міжземнага мора ў Беларусь пачнуць паступаць больш цёплыя, але пры гэтым больш вільготныя паветраныя масы", — адзначыў **Дзмітрый Рабаў.**

У суботу, ***27 красавіка***, ноччу месцамі, а днём на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. У дзённыя гадзіны ў асобных раёнах краіны прагназуюцца навальніцы. Тэмпература паветра ўначы будзе 3—9 градусаў вышэй за нуль, днём — 14—20 градусаў, цяплей будзе толькі па паўднёвым захадзе краіны, дзе ноччу паветра прагрэецца да 10—15 градусаў, днём там чакаецца ад 21 да 25 градусаў вышэй за нуль.

У нядзелю, ***29 красавіка***, на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы, месцамі прагрымяць навальніцы. Тэмпература ноччу прагназуецца ў межах плюс 6—12 градусаў, днём будзе ад 10 градусаў па паўночным захадзе да 23 градусаў цяпла па паўднёвым усходзе краіны.

АНОНС

Хутка птушкі запяюць усюды...

*На здымку — заслужаны артыст Беларусі **Віктар Скарабагатаў**. Вядомы многім і многім прыхільнікам мастацтва, гэты таленавіты творца, які шмат гадоў прысвяціў натхнёнай і апантанай працы дзеля адраджэння скарбаў нацыянальнай культуры, нядаўна разам з сябрамі-аднадумцамі падараваў слухачам незабыўную музычна-паэтычную праграму ў гонар і памяць герояў Паўстання 1863—1864 гадоў.*

Матэрыял пад назвай "Хутка птушкі запяюць усюды..." чытайце на 6-й старонцы.

ДАЎНО ПАРА!

За раскідванне смецця ў грамадскіх месцах — штраф

Старшыня Мінгарвыканкама Мікалай Ладуцька даручыў разгледзець магчымасць увядзення ў Мінску штрафу за раскідванне смецця ў грамадскіх месцах. Пра гэта ён заявіў учора на аператыўнай нарадзе: "*Аддзел гарадской гаспадаркі гарвыканкама як органа структуры сістэмы дзяржкіравання павінен ініцыяваць адпаведную прапанову і ўнесці на разгляд дэпутатам*".

Намеснік начальніка аддзела гарадской гаспадаркі **Анатоль Дасюкоў** выказаў упэўненасць у тым, што ў Мінску ўжо наспела неабходнасць прыняцця мер адміністрацыйнай адказнасці за парушэнне жыхарамі санітарнага стану тэрыторыі горада.

"Хуткае раставанне снегу прадэманстравала вялікую колькасць смецця, пакінутага жыхарамі Мінска гэтай зімой, асабліва на прылеглых да жылых дамоў тэрыторыях. Увядзенне штрафу дазволіць выхаваць у людзях адказнасць і павагу да працы камунальнікаў", — сказаў ён.

Анатоль Дасюкоў таксама падкрэсліў, што ў Мінску могуць аштрафаваць за выкідванне смецця з вокнаў аўтамабіляў на суму ад 1 да 2 базавых велічынь, аднак гэтая мера адміністрацыйнага ўздзеяння практычна не ўжываецца.

У Чэхіі штраф за раскідванне смецця складае 50 еўра, у Вялікабрытаніі — 57 еўра, у Іспаніі — 90 еўра, у Швецыі — 170 еўра, у Сінгапуры — 500 еўра. Парушальнікамі правіл санітарнага стану ў гэтых краінах з'яўляюцца ў асноўным турысты, бо ў саміх жыхароў у асноўным сфарміравана культура паводзін.

КАДРЫ

Новым міністрам энергетыкі стаў Уладзімір Патупчык, а гендырэктарам «Белэнерга» — Яўген Воранаў

А.Лукашэнка таксама даў згоду на прызначэнне **Яўгена Воранава** генеральным дырэктарам дзяржаўнага вытворчага аб'яднання электраэнергетыкі "Белэнерга". І прызначыў амбасадара Беларусі ў Аб'яднаных Арабскіх Эміратах — ім стаў **Раман Галоўчанка.**

Нагадаем, што адстаўкі ў энергетычнай галіне адбыліся на мінулым тыдні. Лукашэнка заявіў, што незадаволены працай энергетычнага комплексу, запатрабаваў дэталёва праверыць абгрунтаванасць фарміравання тарыфаў на цепла- і электраэнергію. *"Энергетыкі ў нас сфарміравалі "дзяржаву ў дзяржаве", з элементамі мафіі і банды",* — заявіў Лукашэнка.

Уладзімір Патупчык.

Яўген Воранаў.

Пасад *"за правалы ў кіраванні энергетычнай галіной"* пазбавіліся міністр энергетыкі **Аляксандр Азярэц**, ягоны намеснік **Эдуард Таўпянец** і гендырэктар "Белэнерга" **Аляксей Шырма**.

Уладзімір Патупчык — чыноўнік з багатым мінулым. Ён пачынаў кар'еру простым машыністам-абходчыкам турбіннага абсталявання Мазырскай ЦЭЦ Гомельскай вобласці — гэта было ў 1980—1981 гадах. У 1983 годзе працаваў намеснікам начальніка цэнтральнай службы раённага энергетычнага ўпраўлення "Гомельэнерга". У 1983—1984 гадах кіраваў лабараторыяй металаў Светлагорскай ЦЭЦ.

Каля трох гадоў узначальваў Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, працаваў віцэ-прэм'ерам, старшынёй Федэрацыі лёгкай атлетыкі.

У 2007 годзе імя міністра працы згадвалі ў сувязі з ДТЗ са смяротным зыходам — пад коламі яго асабістага аўтамабіля загінуў чалавек. Жонка Патупчыка Алена стала адной з гераінь тэлепраекта Вікторыі Сянкевіч "Лёгка сказаць" — яна запрасіла журналістаў у дом і шчыра распавяла пра сваё жыццё-быццё.

Марына ВІШНЕЎСКАЯ.

СІТУАЦЫЯ

Гісторыя з душком

Тынкоўка яшчэ не высахла на фасадзе абноўленага Купалаўскага тэатра, а вакол установы распаўсюджваецца непрыемны пах. У літаральным сэнсе — ля будынка патыхае каналізацыяй...

Сквер у самым цэнтры Мінска, які ў народзе жартаўліва ахрысцілі Панікоўкай, заўжды быў улюбёным месцам адпачынку мінчан і гасцей сталіцы — высокія дрэвы, утульныя дарожкі, лавачкі, фантан. Праўда, некалькі гадоў рэканструкцыя Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Янкі Купалы, што стаіць у скверы, псавала ўражанне ад адпачынку на свежым паветры. Але, як толькі будаўнічыя рыштаванні знялі, людзі вярнуліся на аблюбаванае месца. Вось толькі сесці мінчане стараюцца як мага далей ад абноўленага тэатра. Нараканняў на адрэстаўраваны будынак няма, а вось на пах, што адчуваецца побач з ім, ёсць. Вакол культурнага ва ўсіх сэнсах будынка па раёне распаўсюджваецца зусім не культурны пах.

"Гэтая праблема ўжо ўздымалася, калі адчынялі тэатр пасля рэканструкцыі, — паведамілі "Народнай Волі" ў "Мінскводаканале". — *Мы папярэджвалі будаўнікоў, што могуць узнікнуць непрыемнасці. Справа ў тым, што побач з тэатрам размешчаны выцяжкі з метрапалітэна, у тым ліку і з тамтэйшай каналізацыі. Вось пах адтуль і ідзе. Праблему вырашыць можна, але гэтая тэрыторыя ўжо перайшла на баланс тэатра, і ўсімі пытаннямі мусіць займацца яго кіраўніцтва"*.

Аматараў паснедаць на свежым паветры ля Купалаўскага ў апошні час стала куды менш, чым можна было чакаць. Яно і зразумела — "камунальныя пахі" апетыт не паляпшаюць. А што ж будзе спякотным летам? Наўрад ці жыхарам суседніх з Купалаўскім дамоў патрэбны лішнія "прыемнасці".

А што ж самі купалаўцы? Як ім ствараць глыбокія вобразы, калі з вуліцы патыхае гнаявой "свежасцю"?

"*Аб сітуацыі з вентыляцыяй ведаюць усе — мы не аднойчы ўзнімалі гэтае пытанне,* — расказаў нашай газеце намеснік генеральнага дырэктара Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Янкі Купалы **Іосіф Турко**. — *Спадзяёмся, што справа ў хуткім часе вырашыцца. Ад нас нічога не залежыць — пах ідзе ад каналізацыі метрапалітэна"*.

Незадаволеных шмат, але праблема пакуль не вырашана. У камунальным унітарным прадпрыемстве "Мінскі метрапалітэн" увогуле не знайшлося жадаючых паразмаўляць аб непрыемным паху каля Купалаўскага. Маўляў, начальнік **Станіслаў Юрэня** ў адпачынку, а інжынер на аб'екце, так што тэлефануйце ў Мінгарвыканкам. Яно, безумоўна, так, і ў цырк патэлефанаваць можна, і ў булачную, але якое гэта дачыненне мае да справы? Факт застаецца фактам — каналізацыйнае амбрэ нікуды не дзенецца само сабой.

Можна, канешне, спадзявацца, што "сюрпрыз" вынюхаюць госці чэмпіянату свету па хакеі ў 2014 годзе ці яшчэ раней — наведвальнікі Купалаўскага. Але Мінск можа згубіць рэпутацыю чыстага горада.

Марыя МАЛЕВІЧ.

Бабры пашкодзілі 150 метраў дамбы

Усю моц бабрынага энтузіязму зведалі ўчасткі дамбы, якая аддзяляе Днепра-Бугскі канал ад меліярацыйнага канала.

Пашкоджанні выявіліся пасля маніторынгу 10-кіламетровай дамбы на поўдзень ад вёскі Дамашыцы Пінскага раёна. Бабры істотна сапсавалі каля 150 метраў дамбы.

Зараз пагрозы для населеных пунктаў няма. Дамбу ўмацавалі — усталявалі драўляныя калы, прывезлі мяшкі з пяском і саломай, утрамбавалі грунт.

Марыя МАЛЕВІЧ.

Выкралі грошы, адабралі пісталет і звязалі касіра

Двое невядомых у масках абрабавалі аддзяленне "Белаграпрамбанка" ў Любані.

Пасля гэтага бандыты разам з грашыма з'ехалі на інкасатарскім аўтамабілі. Сума выкрадзеных грашовых сродкаў пакуль не агучваецца — удакладняецца. Узбуджана крымінальная справа.

ЗАКУЛІССЕ

Лябедзька прыме Нямцова ў «партызанскай зямлянцы»

*Заўтра, 24 красавіка, у Беларусь прыедзе вядомы расійскі палітык і бізнесмен **Барыс Нямцоў.** Старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька мае намер падпісаць з ім шэраг заяў аб супрацоўніцтве.*

Паводле слоў Лябедзькі, былі намеры арганізаваць сустрэчу з грамадскасцю па тэме беларуска-расійскіх адносін, аднак *"усе сталічныя гатэлі ў гэты дзень зачынілі свае канферэнц-залы"*.

"Такая вось яна, беларуская гасціннасць. Але ж у нас столькі партызанскіх бліндажоў і зямлянак! Так што ўсё пройдзе па вызначаным плане!" — не без іроніі заўважыў Анатоль Лябедзька.

Прэс-сакратар АГП Ганна Красуліна паведаміла некаторыя падрабязнасці "партызанскага" візіту Барыса Нямцова.

Так, у партыйным офісе ў 11.30 пройдзе прэс-канферэнцыя Анатоля Лябедзькі і Барыса Нямцова, а ў 15.30 у офісе Партыі БНФ — сустрэча палітыкаў з грамадскасцю. Яе тэма: беларуска-расійскія адносіны: рэаліі і перспектывы.

ТЫМ ЧАСАМ

Апазіцыю хацелі абяззброіць

На мінулых выхадных супрацоўнікі міліцыі мелі намер абшукаць кватэру лідара АГП.

Як паведаміў палітык, раніцай 20 красавіка ў яго кватэру пазванілі. У вочка ён убачыў на пляцоўцы дваіх міліцыянераў. Праз зачыненыя дзверы лідар АГП пацікавіўся пра прычыну ранняга візіту, на што праваахоўнікі адказалі, што хочуць агледзець жыллё палітыка *"на прадмет незарэгістраванай зброі"*. Лябедзька адмовіўся пускаць міліцыянераў, пасля чаго яны яшчэ некалькі хвілін знаходзіліся ў калідоры за дзвярыма, а затым сышлі.

"Я звязваю гэтую сітуацыю з двума абставінамі, — цытуе Лябедзьку БелаПАН. — *Гэта можа быць псіхалагічны ціск, паколькі не вельмі прыемна, калі табе ў 7.00 звоніць міліцыя і хоча агледзець кватэру ў пошуках незарэгістраванай зброі. Аднак я за апошні час стаў таўстаскурым да такіх спроб ціску. Другая прычына візіту, магчыма, звязана з нейкай інструкцыяй: праводзіць падобныя дзеянні ў радыусе некалькіх кіламетраў ад месцазнаходжання Аляксандра Лукашэнкі, які ў той дзень працаваў на суботніку. Тады гэта падобна на палітычную шызафрэнію".*

Які лёс чакае беларускую навуку?

Шосты месяц Нацыянальная акадэмія навук Беларусі застаецца без кіраўніка. Агульны сход НАН РБ, папярэдне прызначаны на 19 красавіка, перанесены на нявызначаны тэрмін. Канкрэтныя планы рэфармавання навуковай галіны таксама не вызначаны, і чуткі на гэты конт у акадэмічных калектывах ходзяць самыя розныя. Навуковая супольнасць дэзарыентавана, калі не сказаць дэмаралізавана.

Што наогул адбываецца з беларускай навукай? Хто вядзе патаемную барацьбу за права кіраваць ёю? Ці праўда, што абмяркоўваецца ідэя ліквідацыі Акадэміі навук?

"Народную Волю", вядома, не могуць не цікавіць гэтыя і іншыя пытанні. 9 красавіка быў надрукаваны артыкул акадэмікаў Аляксандра Вайтовіча і Уладзіміра Логінава пад загалоўкам "Чем больна наука?". Сёння публікуецца водгук на яго доктара біялагічных навук Леаніда Емяльянава. Сенсацыйным уяўляецца ліст Міхаіла Мясніковіча да Аляксандра Лукашэнкі. Мяркуем, што размова будзе працягнута.

РЕЗОНАНС

От псевдореформ к псевдонауке

В статье академиков НАН Беларуси Александра Войтовича и Владимира Логинова ("Народная Воля", 9 апреля с.г.) дан исчерпывающий анализ положения, в котором находится наша наука, и предложены пути выхода из теперешнего (ненормального) ее состояния. Александр Павлович уже не раз в своих публикациях затрагивал эту важную и близкую ему тему, которая волнует его как бывшего президента НАН Беларуси, болеющего душой за происходящее в ней, и просто как гражданина. Той же позиции придерживается, как видим, и другой видный академик. Их единомышленников в академической среде, думаю, немало. И жаль, что пока не слышно их голосов. Ведь речь идет не о пустяках, а о судьбе белорусской науки.

Полностью согласен с положениями статьи. Науке нужны реформы, но не такие, которые ведут к ее деградации. А начинать, считаю, надо с возврата ученым права самим решать накопившиеся проблемы, а не чтобы это делали чиновники сверху, какими бы ясновидцами они ни представляли себя. Первым эти проблемы ближе и понятнее. Научный поиск — тонкая материя, не стоит рубить ее топором. Я вернул бы руководителю академии и прежнее весомое название должности — президент, более отвечающее его статусу и принятое в других странах мира. Даже тут не посчитались с мнением научной общественности. С какой стати его записали в безликие председатели? Тогда уж и подчиненных ему директоров институтов, и академиков давайте именовать бригадирами.

Авторы статьи вполне справедливо пишут об имитации организационных реформ в нашей науке, которые проводились в последнее время. Приведу конкретный пример. Объединили четыре разнопрофильных биологических института: зоологии, экспериментальной ботаники им.В.Ф.Купревича, леса, Центральный ботанический сад. Причем головным почему-то сделали не тот, из которого отпочковались все остальные — Институт экспериментальной ботаники им.В.Ф.Купревича. Может, он утратил свои передовые позиции? Отнюдь. Кадры здесь солидные, и научные разработки по-прежнему востребованы.

Но дело даже не в том, пусть базовым будет другое научное учреждение, лишь бы это пошло на пользу делу. Но никаких выгод от подобного чисто формального объединения государство не получит. Институты тесно сотрудничали и до этого. Прибавится только волокиты и лишних бумаг, от растущего вала которых и так все давно пищат. Очень возможно, что реформаторы преследовали совсем иную цель: сократить численность сотрудников. Сначала для видимости объединить, а потом через некоторое время сказать: что-то вас тут много развелось, господа, под одной крышей, слишком накладно для экономики. Но такие вещи надо делать открыто и обоснованно. Манипулировать судьбами грамотных людей не стоит. Перспективная молодежь и так бежит за границу, где экспериментальная база и другие условия работы надежнее.

Особенно тревожна в Беларуси ситуация с наукой фундаментальной — матерью технического прогресса. Складывается впечатление, что ее усиленно стараются полностью перевести на прикладные рельсы. Сначала ее "разбавили" институтами явно не академического профиля, которые прекрасно существовали и под старой вывеской. А теперь, вложив мизерные средства, требуют от фундаментальной науки немедленной и весомой отдачи. Как в китайском анекдоте: вчера посеял, а завтра, будь добр, собери урожай.

Но открытия не делаются по заказу. Это аксиома. В экспериментальной работе бывают неудачи, и с этим тоже приходится мириться. Такова уж специфика научных исследований. Как сказал один мой коллега, "торопливость уместна лишь при ловле блох, у нас же ценится основательность". И он прав. Решение серьезных задач скоростными темпами неизбежно выльется в профанацию науки. И она уже происходит, в том числе и благодаря непродуманным реформам.

Сейчас, к сожалению, в фундаментальной науке все больше практикуются дешевые скоротечные программы, которые раньше уничижительно именовали не иначе, как мелкотемье. Теперешний исследователь хватается за любой предложенный ему рубль, ибо другого можно и не дождаться. Или перехватят другие. Послушаешь в итоге его отчет — сплошь положительные эффекты, в которые верится с трудом. Чем бы ни капнул на растение — все хорошо. Помню, меня даже однажды упрекнули на ученом совете, что получил отрицательный результат, забыв, что в науке это тоже результат. Столь же значимый, что и положительный.

Вполне понимаю, что наука, как и всякая государственная структура, не может быть бесконтрольной. Но она развивается по своим, присущим только, ей законам. И эту объективную реальность нельзя отменить никаким указом сверху. Нужно просто учитывать. Волюнтаризм здесь неуместен. Вспомним того же Лысенко, который когда-то порезвился на биологической науке (в том числе и на белорусской). Потоптался по ней и Никита Хрущев. К чему это привело, хорошо известно. Может, хватит?

Руководящим чиновникам стоит иногда приостановиться, унять свой реформаторский зуд и внимательнее прислушаться к разумным голосам из глубин самой науки.

Пока ее не доконали окончательно.

Леонид ЕМЕЛЬЯНОВ,
доктор биологических наук.

БЕЗ ГРИФА «СЕКРЕТНО»

Реформа Мясниковича

Слухи об этом документе взбудоражили научное сообщество. Кто-то слышал о существовании письма премьер-министра Михаила Мясниковича Александру Лукашенко с предложением ликвидировать и Национальную академию наук Беларуси, и Госкомитет по науке и технологиям. Кто-то знает людей, которые сами видели документ, подписанный нынешним главой правительства, членом-корреспондентом НАН РБ Михаилом Мясниковичем, в котором предлагается создать в стране Министерство науки. Третьи однозначно утверждают со ссылкой на "абсолютно достоверные источники на самом верху", что никакие такие предложения не обсуждаются, просто научное сообщество от безделья фонтанирует небылицами...

"Народная Воля" смогла получить ксерокопию документа, обросшего самыми невероятными слухами и домыслами. Поскольку тема реформирования белорусской науки представляет государственную важность, но не является государственной тайной, то редакция решила ознакомить с письмом М.Мясниковича на имя А.Лукашенко своих читателей. Вот его текст.

Глубокоуважаемый Александр Григорьевич!

Глобальные кризисные процессы, включая нагнетание военно-политической напряженности, сотрясающие сегодня страны и континенты — **это фон зарождения нового технологического базиса мировой экономики** как объективной необходимости нового этапа мирового развития. Беларусь должна успеть "встроиться" в постиндустриальную **технологическую волну.** Стандартными мерами, будь то экономическими, рыночными или директивными это **не решить** — нужен **мобилизационный сценарий технологического прорыва** и соответствующая ему система управления наукой и инновациями.

Для решения указанной задачи предлагается:

1.Ликвидировать Национальную академию наук Беларуси и Госкомитет по науке и технологиям, которые **не способны** в существующем виде решать задачи инновационного прорыва и модернизации экономики.

2.Научно-исследовательские институты (НИИ) и **научно-практические центры** (НПЦ) нынешней Национальной академии наук Беларуси:

прикладной направленности — **включить** в состав холдингов и производственных объединений как научное ядро;

межотраслевой и фундаментальной направленности — вывести в самостоятельный блок (холдинг, объединение и т.п.), который будет управляться Дирекцией. Отдельные НИИ и НПЦ при этом могут быть лишены юридических лиц и работать как структурные подразделения, например, Центра научных исследований, управляемые названной Дирекцией.

Название "академические" следует определять исходя **из уровня решаемых задач.** Статус "академический" присваивать образцовым, классическим научным организациям. При этом придется проявить принципиальность и **сократить** направления научных исследований, имеющих **сомнительную** перспективу, а за счет высвобождаемых средств **существенно,** не ниже российского уровня, повысить зарплату ученых.

3.Создать Академию наук Республики Беларусь как государственный институт, имеющий властные полномочия и **регулирующий научно-техническую деятельность всех**, вне зависимости от собственности и подчиненности, субъектов инновационного процесса.

Академия наук Республики Беларусь будет осуществлять **практическую работу** и нести **ответственность** за:

научное обеспечение экономической, социальной и политической модели развития Республики Беларусь;

формирование государственного заказа и организацию создания предприятий "новой экономики";

государственную экспертизу программ и проектов, итогов выполнения целевых задач, поставленных Главой государства;

выполнение функций, сегодня возложенных на Госкомитет по науке и технологиям;

подготовку государственных программ и проектов.

Президиум Академии наук Республики Беларусь — высший государственный орган управления научной сферой формируется **Президентом Республики Беларусь** из числа руководителей госорганов, ведущих конструкторов, ученых, выдающихся специалистов и руководителей.

Бюро Президиума Академии наук Республики Беларусь — постоянный рабочий орган Президиума, формируется **Президентом Республики Беларусь** из числа членов Президиума Академии наук Республики Беларусь.

Председатель Президиума Академии наук Республики Беларусь назначается **Президентом Республики Беларусь и одновременно является** Заместителем главы Администрации Президента Республики Беларусь или Первым заместителем Премьер-министра Республики Беларусь.

Отделения наук. Руководители отделений наук назначаются Президиумом Академии наук, возможно, в том числе и из членов Президиума. В состав отделений включить ведущих ученых и специалистов нашей страны.

Аппарат Академии наук Республики Беларусь — обеспечивает организационно-техническое обслуживание Президиума, Бюро и отделений наук. Выполняет также функции, возложенные в настоящее время на Государственный комитет по науке и технологиям.

Таким образом, создавая **полноценный государственный институт развития** с полномочиями и ответственностью, **уходим от сомнений в объективности решений Академии наук,** сохраняем и совершенствуем управление научной сферой, повышаем ответственность ученых и результативность их деятельности. Исключаем также деление научных учреждений на "свои" (академические) и "чужие" (отраслевые, вузовские): **все научные учреждения страны** работают как подрядчики по сценариям Президиума, а основные суммы бюджетного финансирования предоставляются на конкурсной основе **лучшим** и в рамках госзаказа (госпрограммы, целевые проекты и задачи).

Об основных функциях

Президиум Академии наук Республики Беларусь организует **практическую работу** по следующим направлениям.

1.Инновационное развитие и модернизация экономики:

— направляет деятельность отраслевой науки и конструкторских бюро путем принятия обязательных к исполнению решений;

— дает оценку уровню развития предприятий, их модернизации;

— формулирует требования технического развития отраслей и видов деятельности;

— может являться заказчиком создания предприятий и отраслей "новой экономики" **принципиально** нового или **межотраслевого** характера.

Результат:

развитие экономики за счет создания новых предприятий и видов деятельности, модернизация действующих производств для обеспечения конкурентоспособности экономики, а не только исходя из мнения отраслевого или функционального министерства (ведомства).

2.Расширенное воспроизводство инновационного потенциала страны:

— обеспечивает оценку деятельности фундаментальной науки, осуществляет постановку задач перед фундаментальной наукой, организует формирование научных школ под приоритеты;

— осуществляет руководство подготовкой кадров высшей научной квалификации и балансировку численности и структуры специалистов с высшим и средним специальным образованием для народного хозяйства.

Результат:

развитие научных школ мирового уровня, международное научно-техническое сотрудничество;

обеспечение (включая планирование) экономики страны высокообразованными и профессиональными кадрами с учетом задач ее развития и модернизации.

3.Заказ высшей школы на подготовку кадров в увязке с перспективной структурой экономики:

— создание и развитие учебно-производственных центров ("сквозная" подготовка кадров);

— вопросы образования и методологии научной деятельности (научить учиться, ставить научные задачи, системный анализ, правила ведения исследовательской деятельности).

Результат:

подготовка специалистов для научной и научно-технической деятельности, кадров для "новой экономики".

4.Создание и совершенствование научно-практических центров:

— полигоны для апробации научных результатов;

— опытное и опытно-промышленное производство.

Результат:

внедрение результатов научно-технической деятельности;

рациональное расходование средств на подготовку производства новой продукции и технологий.

Академия наук Республики Беларусь — формируется как государственный институт, интеллектуальный центр, обязательный атрибут государства. Наряду с институтами Власти, общественными организациями, церковью, СМИ, Академия наук формирует основу современного общества, позиционирует страну в мире.

В настоящее время научная сфера во многом зависит от реального сектора экономики, как финансирующего и оценивающего деятельность науки. Из-за этого страдает **объективность.** Следовало бы **разорвать этот круг,** поскольку президенту страны нужна оценка положения дел, **лишенная субъективизма, научно-обоснованная.** Члены Президиума Академии наук Республики Беларусь, ведущие ученые должны быть как публичными личностями, так и лицами, осуществляющими **конфиденциальное консультирование** руководителей властных структур.

Ученых **отстранили от политики,** это **правильно** — пусть занимаются наукой, но члены Президиума Академии наук, как ученые и руководители научной сферы должны быть публичными деятелями. Их выступления, позиция должны способствовать **консолидации** общества на выполнение **политического курса страны.**

Предлагаемая схема позволяет решать реальное **научное обеспечение белорусской модели экономического и социального развития.**

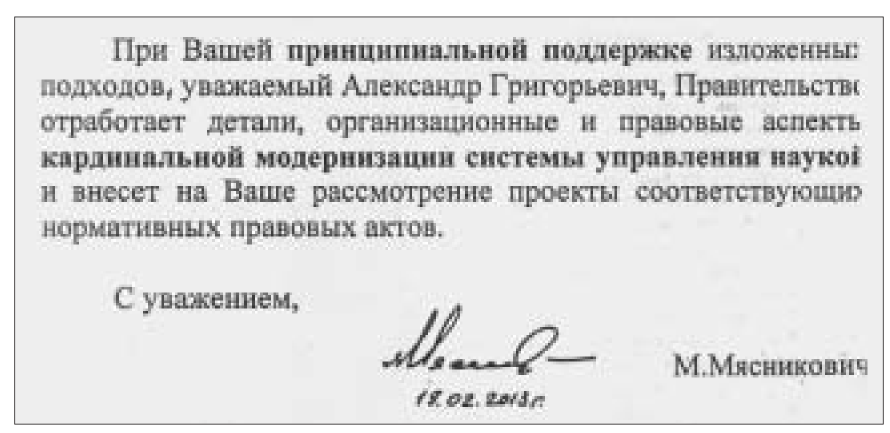
Близкие по содержанию предложения предлагались мною в первые годы работы в Академии наук, но были отклонены Администрацией Президента Республики Беларусь с несостоятельной, на мой взгляд, формулировкой: *"слишком много власти", "все яйца в одну корзину нельзя класть", "кому подчинить Академию", "кто будет контролировать Академию"* и т.п.

При Вашей **принципиальной поддержке** изложенных подходов, уважаемый Александр Григорьевич, Правительство отработает детали, организационные и правовые аспекты кардинальной модернизации системы управления наукой и внесет на Ваше рассмотрение проекты соответствующих нормативных правовых актов.

С уважением —

М.МЯСНИКОВИЧ.

(Сохранен стиль автора.)

При Вашей **принципиальной поддержке** изложенны
подходов, уважаемый Александр Григорьевич, Правительств
отработает детали, организационные и правовые аспекть
кардинальной модернизации системы управления наукоі
и внесет на Ваше рассмотрение проекты соответствующи
нормативных правовых актов.

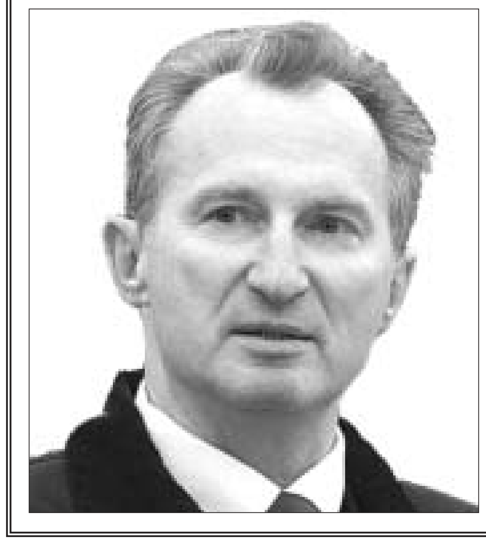
С уважением,

18.02.2013г.

М.Мясникович

ЦІ ПРАЎДА, ШТО...

Аляксандр Косінец ірвецца ў Нацыянальную акадэмію навук?

Факт: вось ужо некалькі месяцаў Нацыянальная акадэмія навук Беларусі дзейнічае без кіраўніка. 23 кастрычніка мінулага года старшыня прэзідыума НАН Беларусі **Анатолій Русецкі** быў абраны намеснікам старшыні Савета Рэспублікі, і Акадэмія навук засталася "абезгалоўленай". Калі б вырашэнне гэтага пытання залежала толькі ад вучоных, яны даўнымдаўно абралі б сабе начальніка. Але ўжо каторы год галоўнае слова застаецца за прэзідэнтам краіны. Ён прызначае старшыню прэзідыума НАН сваім указам.

На кім спыніць свой позірк Аляксандр Лукашэнка — цяжка сказаць.

Але кажуць, што барацьба вакол пасады ідзе сапраўдная. Прэтэндэнты падключаюць адміністрацыйны рэсурс, вядуць перамовы з высокапастаўленымі чыноўнікамі, якія могуць калі не паўплываць на рашэнне Лукашэнкі, дык у падыходзячы момант нагадаць іх прозвішча кіраўніку дзяржавы.

Па чутках, сярод прэтэндэнтаў сем чалавек, дзве кандыдатуры найбольш верагодныя. Гэта — генеральны дырэктар Аб'яднанага інстытута машынабудавання НАН Беларусі **Андрэй Дзюжаў** і старшыня Віцебскага аблвыканкама **Аляксандр Косінец**. Праўда, ні адзін з іх не з'яўляецца ні членам-карэспандэнтам, ні акадэмікам. Косінец — доктар медыцынскіх навук, Дзюжаў — кандыдат тэхнічных навук. Праўда, Дзюжаў з'яўляецца членам прэзідыума Акадэміі навук, ён генеральны канструктар па збожжаўборачнай і кормаўборачнай тэхніцы Міністэрства прамысловасці Беларусі. Яшчэ адзін факт з біяграфіі Андрэя Дзюжава: ён лаўрэат дзвюх прэстыжных прэмій — Дзяржаўнай прэміі Беларусі і прэміі Савета міністраў.

Што самі верагодныя прэтэндэнты думаюць пра магчымы паварот у іх кар'еры, на жаль, даведацца не атрымалася. Нашы тэлефонныя званкі прыходзілі якраз у той момант, калі яны, са слоў сакратарак, былі альбо на нарадзе (прычым адна адразу ж змянялася другой), альбо на выездзе і г.д. Сакратарка Аляксандра Косінца, праўда, шчыра здзівілася магчымай перспектыве яе шэфа ўзначаліць Акадэмію навук. "*Куды-куды вы зараз пасылаеце Аляксандра Мікалаевіча?* — запытала яна і працягнула: — *Першы раз чую пра такую інфармацыю*". А вось сакратарка Андрэя Дзюжава пацвердзіла чуткі пра магчымую новую пасаду яе начальніка: *"Размовы былі. Але зараз кажуць, што такога прызначэння можа і не быць".*

Чаму?

Дарэчы, 19 красавіка павінен быў адбыцца Агульны сход Акадэміі навук, на якім звычайна падводзяцца вынікі працы за год і зацвярджаецца канцэпцыя і доўгатэрміновыя прагнозы развіцця беларускай навукі. Але сёлета ў апошні момант сход адмянілі.

У акадэміі сцвярджаюць, што менавіта з-за таго, што Аляксандр Лукашэнка дагэтуль не прызначыў кіраўніка НАН. Больш за тое, невядома, ці ўвогуле захаваецца такая ўстанова, як Нацыянальная акадэмія навук Беларусі. Былы яе кіраўнік, а зараз прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч прапанаваў ліквідаваць Нацыянальную акадэмію навук Беларусі і Дзяржкамітэт па навуцы і тэхналогіях, якія, на яго думку, "не здольныя ў існуючым выглядзе вырашаць задачы інавацыйнага прарыву і мадэрнізацыі эканомікі".

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
23 КРАСАВІКА 2013 г.

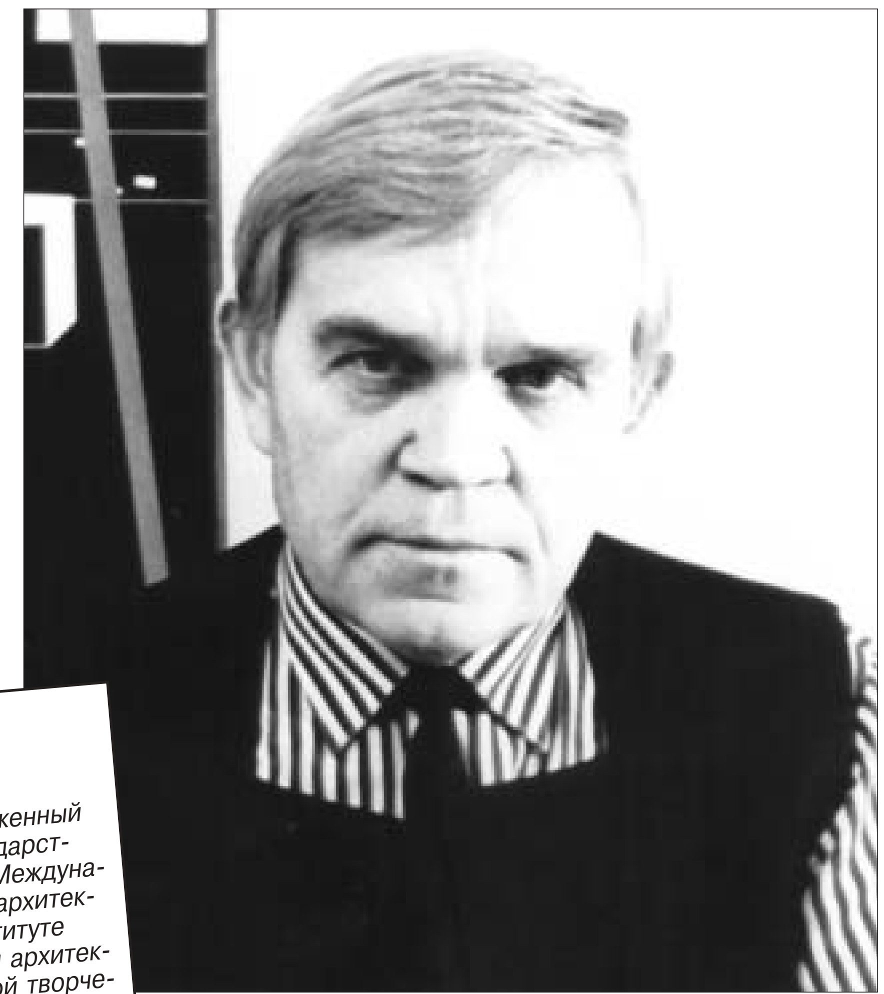
ПЕРСОНА

Символист

25 вопросов зодчему, который на своей творческой «шкуре» узнал, что архитектура не может жить без политики. Но продолжает проектировать «завтрашний день»

Архитектор Белянкин среди своих коллег слывет возмутителем среды — традиционной, консервативной творческой среды, которая у нас, к сожалению, задает тон всему и вся не только в архитектуре. Виталию Степановичу за спиной, а иногда даже и в глаза коллеги дают прозвища: Белый лебедь белорусской архитектуры, наш Маяковский... Добрая шутка соседствует здесь с добрым количеством досады — многим трудно принять новаторство Белянкина. Да, его проекты будоражат воображение. Он — символист. Создает художественно активные и выразительные образы, работает на контрасте. А это раздражает, как летающие тарелки, если бы они вдруг появились на добротном мехдворе и повисли над ним в виде фонарей. Что, конечно, возможно. Но, как говорят теперь нам в рекламе, иногда бывает слишком рано...

Но настоящий художник обязан ломать стереотипы мышления. Он будоражит среду, бьет в цель, в которую пока никто не попадает. Другое дело, чего стоит это мастеру, ведь за противостояние общему мнению расплачиваешься собственной кровью. И это часто не метафора.

1. — Как вам новая архитектура в Минске, Виталий Степанович?

— Архитектура не может быть новой или старой. Она может быть совершенной или нет. Ведь мы никогда не скажем, что памятники античности — это уже старо. Нет, нет и нет! Они были и будут прекрасны.

2. — И все-таки вы не ответили на вопрос. Вам нравится новый Минск?

— К родному городу трудно относиться критически. У нас хороший центр, есть примеры удачных жилых районов. К сожалению, Минск совершенно лишен качества, присущего большинству европейских столиц, не говоря уже о великих городах. Он лишен избыточности. Что приходит вам в голову при слове "Париж"? Конечно, Эйфелева башня. Нью-Йорк — это Статуя Свободы. Сидней — оперный театр. У каждой столицы есть символ-знак, именно он выражает и воспитывает любовь горожан к своему городу. Отношение минчан к Минску я бы сравнил с отношением к любимому домашнему свитеру. Он скромно лежит на стуле и дожидается, когда хозяйка поставит новую цветную заплатку. Минск — прекрасный город. Однако, я думаю, лучшие его здания еще ждут своего часа.

3. — Ну тогда вопрос, что называется, под дых. Как вы относитесь к своему собственному детищу — к пристройке Национального художественного музея. Вы знаете, общественность ее приняла холодно. А вы сами довольны ею?

— Первый раз слышу, что холодно. Архитектурная общественность как раз — горячо. Экспозиционные залы, атриум с верхним светом — на мой взгляд, новый объем получился не столько музейным, сколько церковным. Но ложку дегтя все-таки добавили — плохая отделка интерьеров атриума.

4. — А почему вы не проконтролировали?

— Мы не нашли общего языка с директором музея. Человеческий фактор.

5. — Как чувствует себя человек, идею которого подпортили?

— Он плохо себя чувствует. Мои друзья мне тоже говорят: что же это за селянские интерьеры? Плитка облицовочная, ниши... Это все не музейное. Но не смог противостоять — ни физически, ни психологически.

6. — А Машерову, стало быть, когда-то смогли?

— Вы про Дворец пионеров и школьников? Давно это было, в 1968 году. Мы вместе с архитектором Виктором Черноземовым выиграли в конкурсе проектов (участников было под 20 человек), получили первую премию. Дворец, который мы придумали, должен был выглядеть, как несколько парусников во главе с кораблем-флагманом. Это же здания для детей, тем более рядом Комсомольское озеро. Проект после конкурса прошел все инстанции: обсуждения, советы — со строителями, с чиновниками. Вплоть до Совета министров. Всем нравилось. Председатель Совета министров Киселев сказал: "Здорово! Я объездил столько стран мира, а такого не видел". Мы — на облаках. И последний этап перед стройкой — смотрины у Машерова. Собрались в ЦК. Мы с Виктором принесли макеты, представили чертежи, подготовили выступление. Но до него дело не дошло. Машеров быстро вошел в зал, мельком посмотрел на наши макеты, подошел к нам обоим, обнял за плечи и сказал: "Хорошие вы ребята. Но, простите, египетского духа в Белоруссии не будет!"

ДОСЬЕ «НАРОДНОЙ ВОЛИ»

Белянкин Виталий Степанович — заслуженный архитектор Беларуси (1991), лауреат Государственной премии БССР (1986). Профессор Международной академии архитектуры. Академик архитектуры Беларуси. Работал в проектном институте "Минскпроект", в Белгоспроекте (главный архитектор проектов). Руководитель персональной творческой мастерской.

Основные работы: комплекс многоэтажных общежитий Белорусского технологического института (1973), Дворец пионеров и школьников (1986), школа-интернат для слабослышащих детей в Севастопольском парке Минска (1988), пристройка к зданию Национального художественного музея Беларуси (2005), гипермаркет "Гиппо" по проспекту Рокоссовского (2005); мемориал воинской славы на Лудчицкой высоте в Быховском районе (в соавторстве, 1984).

Участвовал более чем в 35 международных архитектурных конкурсах.

7. — То есть кораблики напомнили ему пирамиды?! Такое узколейное мышление?

— Отношения СССР с Египтом были в то время крайне напряженные, и Машеров оказался настолько "проницательным" партийным работником, что в парусниках увидел пирамиды. Проект был моментально отклонен. И все те, кто еще недавно хвалил нас на десятках советах и смотрах, вдруг онемели и стали по стойке смирно. Хоть бы слово в защиту. Удар был мощнейшим.

8. — Но вы, зализав раны, сделали второй проект. И — он прошел, вы снова победили! Как вы думаете: от злости или от обиды?

— Злые, молодые... Нам не было еще и тридцати. Да, объявили новый конкурс. Да, опять было немало участников. Конечно, нас в расчет уже не принимали, все считали, что мы так побиты, что не найдем в себе силы сделать новый проект. А мы сделали! И опять победили. Даже участвующие признали: да, вы лучшие!

9. — Где силы нашли?

— Имя мое — Виталий — обозначает "жизненный". Живучий. Практически вся моя творческая жизнь это подтверждает.

10. — Второй раз с Машеровым встречались? Испытали двойное удовлетворение?

— Не особенно... Ведь погиб дорогой, талантливый "ребенок", который родился у нашей творческой группы.

11. — А вот как вы тогда все работали — без компьютеров?

— Вы даже себе не представляете... Как все архитекторы мира — руками, своими ручками. Когда готовились к конкурсу, приглашали помогать товарищей, с которыми вместе учились. Чтобы сказать, как это было трудоемко, представьте ситуацию: метровый планшет, на нем надо было нарисовать генплан Дворца молодежи. Чтобы выглядело красиво, одного помощника мы попросили фон планшета сделать темно-серым. И он рейсфедером через миллиметр в клеточку заштриховал весь планшет! После этой работы у нас шутка была: "Заболеть штрихером".

12. — "Обмывали" победу? Рассказывают, в Белгоспроекте тогда был необыкновенно дружный творческий коллектив.

— Было, было... Но я на посиделках не присутствовал.

13. — Как ваши творческие проекты оплачивались?

— Мы получали зарплату — мы ведь проектировали в свое рабочее время.

14. — И больше ни гу-гу? А гонорары?

— Да вся страна жила на зарплату и была довольна. Потому что у тебя ни гу-гу и у меня ни гу-гу. Это успокаивало.

15. — Новый проект Дворца пионеров и школьников строился уже без проблем?

— Кроме того, что некоторые наши замыслы не воплощены до сих пор. Например, часы на главном портале в виде лепестков. На макете мы сделали их из двух шестигранников, наложенных друг на друга. По нашей идее, часы-лепестки вечером закрывались, а утром под пионерскую мелодию открывались. И вот где-то в прессе напечатали фото макета главного фасада с часами. Вдруг меня вызывают в горком партии. На фото чиновники увидели не часы с 12 лепестками, а прежде всего два шестигранника. Крамола! Сионизм! И прочитали такую нотацию, такую лекцию...

16. — Это ж надо: архитектура, как минное поле. То Египет, то Израиль. Как оборонялись?

— Объяснял, что это полработы, всего лишь макет, набросок. Он условен. Потом часы, естественно, станут 12-конечными.

17. — Интересно, как относились к вам коллеги? В общем, вам, молодым, при всем при том сопутствовала удача.

— Мы за работой как-то мало этим интересовались. Плохого не слышал. Хорошего, правда, тоже старались в глаза не говорить. Наш творческий мир не расположен к комплиментам.

18. — Это — раньше. А теперь вы известный архитектор. Разве ничего не поменялось?

— В принципе, ничего не изменилось! Чужая известность — кость в горле для недоброжелателей. Так было и будет всегда.

19. — А я слышала вас называют Белый лебедь белорусской архитектуры. Далеко не всем архитекторам дают прозвища. А вас выделяют. Почему?

— Правда. Называют. "Ишь, Белая лебедь у нас нашлась", — сказали мне однажды на градостроительном совете.

— Довольно остроумно. Впрочем, извините, пожалуйста. Это интересно слушать, но, предполагаю, не раз и не два полито кровью архитектора.

— Слов нет... Обсуждали мой проект здания автоматизированного центра обработки данных БЖД. Строить его должны были на горке напротив МИД, но министерства тогда еще там не было, горка была чистая. Я предложил высотку — в общем, первый белый небоскреб Минска в 30 этажей. На обсуждение собралось человек 100, и основная масса одобрила мой замысел. Но кто-то из начальства — не буду вспоминать его имя — зло обронил тогда в мой адрес про белую лебедь. Так и пошло... А проект не осуществился. Правительство не дало денег на строительство. И моя работа кончилась.

20. — А сколько творческих проектов из задуманного вам удалось осуществить?

— Процентов 10 из задуманного. Все остальное — в моих личных архивах, которых хватило бы, чтобы построить целый город. О нереализованных проектах часто говорят: потраченные усилия, работа в стол. Нет! Усилия, энергия, мысль, воля автора не исчезают. Они накапливаются и ждут своего часа.

21. — А новое время? Оно принесло ожидаемую творческую свободу?

— Сейчас политика и экономика еще больше довлеет над архитектурным творчеством, чем при партии. То заказ отдают москвичам, то китайцам. Инвестор платит — а денежки городу нужны — он и заказывает музыку архитектору. Но сам город Минск инвестору безразличен, он же варяг, приезжий, поэтому заказчик смотрит на проект сквозь призму прибыли. Он говорит: "Красиво!" — и... находит другого архитектора, чтобы сделать дешевле.

22. — Каково же ваше творческое кредо?

— Я стремлюсь не к новому, а к прекрасному. Я работал при глубоком социализме, изолированном от культурного мира, при перестройке и теперь, во время перехода к рыночной экономике. И поверьте, на моем творчестве эти исторические этапы никак не отразились. Я иду своим путем. Мои убеждения, принципы, кредо постоянны.

23. — Что же такое архитектура, по-вашему? Как бы вы дали определение вашему любимому делу?

— Архитектура — это искусство. Архитектура — это украшение. Украшение, которое строят, говорил Шарль Бланом. Понятие о прекрасном в архитектуре меняется вместе с развитием строительной техники.

24. — Кого из архитекторов мира вы безоговорочно принимаете как авторитет?

— Американского архитектора Фрэнка Ллойда Райта.

25. — Но он строил дорогие сооружения. Красивая архитектура не может быть дешевой?

— Архитектура не может не быть революционной. Потому что она просто обязана менять мир.

Елена МОЛОЧКО.

ДЫПКУР'ЕР

У Мінску чакаюць новага пасла Украіны

Новы амбасадар Украіны ў Беларусі Міхаіл Ежаль прыедзе ў Мінск на гэтым тыдні.

Пра гэта паведаміў БелаПАН прэс-сакратар дыпмісіі **Аляксей Емяльяненка**.

"Арыенціровачна ў аўторак-сераду амбасадар ужо будзе ў Мінску", — сказаў ён.

Указ аб прызначэнні 60-гадовага Міхаіла Ежаля Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Украіны ў Беларусі ўкраінскі прэзідэнт Віктар Януковіч падпісаў на пачатку красавіка.

ЗА РУЛЁМ

Прабег на рэтрамабілі

У Мінску 11—12 мая пройдзе штогадовы фестываль "Рэтра-Мінск". Арганізатары злёту плануюць сабраць аўтэнтычныя рэтра-аўтамабілі, каб прадэманстраваць іх публіцы.

Плануецца, што 11 мая калона аўтамабіляў праедзе ад мемарыяльнага комплексу "Стэла "Мінск — горад-герой" да Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Далей аўто адправяцца на "Лінію Сталіна" для экспазіцыі, якая будзе працягвацца і на наступны дзень.

Акрамя беларускіх рэтра-аўто ў парадзе будзе прымаць удзел аўтамабільная класіка з Літвы, Латвіі, Польшчы, Расіі і іншых краін.

Мінскія дарогі стануць разумнымі

Выяўленнем парушальнікаў у Мінску зоймуцца аўтаматызаваныя сістэмы кантролю "Разумная дарога".

Улетку на Мінскай кальцавой аўтадарозе будзе ўстаноўлена 5 стацыянарных комплексаў фотафіксацыі парушэнняў. Як паведамляе ДАІ, камеры з'явяцца на 0-м, 2-м, 10-м, 24-м і 39-м кіламетрах кальцавой дарогі, дзе ўстаноўлена абмежаванне хуткасці ў 90 км/ч.

"Ужо да 2014 года функцыянал дадзенай сістэмы пашырыцца. Разумныя камеры не толькі будуць фіксаваць хуткасць, але і распазнаваць іншыя парушэнні: праезд на забараняльны сігнал святлафора, парушэнне правілаў манеўравання і паркоўкі", — цытуе belta.by прадстаўніка ДАІ. Акрамя таго, у ДАІ адзначаюць, што камеры змогуць вылічаць сярод патоку аўтамабілі, якія знаходзяцца ў вышуку або не прайшлі дзяржтэхагляд.

Як адзначаюць у аўтаінспекцыі, тэставае выкарыстанне аўтаматызаванай сістэмы кантролю ў Мінску на скрыжаванні вуліц Казлова і Платонава дапамагло знізіць аварыйнасць на ўчастку на 40%.

На АЗС Беларусі пачнуць прадаваць алкаголь

У Беларусі плануецца адмяніць забарону на продаж алкаголю на АЗС.

Новы закон "Аб дзяржаўным рэгуляванні вытворчасці і абароту алкагольнай, нехарчовай спіртазмяшчальнай прадукцыі і нехарчовага этылавага спірту" здыме абмежаванне на продаж спіртнога ў аўтамагазінах пры АЗС. Пра гэта паведаміла начальнік упраўлення кантролю падакцызных тавараў Міністэрства па падатках і зборах Беларусі **Галіна Янушкевіч**.

У дадзены момант законапраект рыхтуецца да разгляду ў другім чытанні на вясновай сесіі Палаты прадстаўнікоў. Законапраект таксама прадугледзіць магчымасць для мясцовых органаў улады абмяжоўваць час продажу спіртнога.

ЛИКБЕЗ

Какой подарок не считается взяткой?

Кто больше всех платит налогов? Будет ли в Беларуси введен налог для богатых? Можно ли оплатить налоги по интернету? И зависит ли зарплата сотрудника налоговой от количества выявленных им нарушений?

На эти и другие вопросы во время онлайн-конференции на сайте tvr.by ответил первый замминистра Министерства по налогам и сборам ***Сергей Наливайко.*** *Вот некоторые из них.*

— Сергей Эдуардович, как вы относитесь к практике некоторых государств вводить для особо богатых людей повышенную ставку подоходного налога, нет ли таких планов у МНС Беларуси?

— У Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь нет таких планов. Если имеется в виду мое отношение к таким поступкам в отдельных странах, оно позитивное. Чем хуже налоговое законодательство будет в других странах, тем выше будет привлекательность нашей страны для тех же инвесторов.

— Если выиграешь в лотерею автомобиль, нужно ли заплатить за него налог? Если да, то какова сумма этого налога и какой смысл тогда в выигрыше, если нет денег на уплату этого налога?

— Если выплата выигрыша производится организацией, которая зарегистрирована в Республике Беларусь, то налогообложению этот выигрыш не подлежит. Поэтому выигравшему автомобиль можно не беспокоиться.

— Можно ли оплатить налоги через интернет?

— На сегодняшний день, если говорить в прямом понимании этого слова, через интернет платить налоги возможности нет. Можно оплатить через систему инфокиосков — функционирует система ЕРИП, и наше ведомство полностью к ней подключилось. Но ведется активная работа, и в ближайшее время (я думаю, к концу текущего года) возможность оплачивать налоги через интернет появится. На первом этапе для физических лиц, а в дальнейшем мы планируем, что все субъекты хозяйствования, в том числе юридические лица, смогут платить налоги через интернет.

— Надо ли платить налог на недвижимость пенсионерам, и если да, то что для этого надо?

— Пенсионеры у нас являются льготной категорией в части уплаты налога на недвижимость. Если с пенсионерами, пожилыми людьми, прописаны трудоспособные родственники, то льгота не предоставляется, и необходимость оплачивать налог на недвижимость, конечно, возникает. Если же это одиноко проживающий пенсионер, то у него налоговые обязательства не возникают.

— Есть ли связь между количеством выявленных налоговым инспектором нарушений и его заработной платой или премией?

— Такой взаимосвязи нет. Более того, нет никаких целевых параметров по количеству штрафов. Поэтому все домыслы по поводу того, что чем больше оштрафовал, тем больше получил, не имеют места быть. Количество штрафов не является качественным параметром оценки работы сотрудника.

— Подарок в какой сумме у нас считается взяткой? Почему, например, если человек просто хочет отблагодарить преподавателя за труд и прекрасное отношение, он не может ему подарить коробку конфет? Хотя дарить на день рождения или свадьбу другу можно хоть тысячу долларов. Или тоже нельзя, не заплатив налог? Где эта граница, и как вам кажется, логична ли она?

— Не по адресу вопрос. Что считать взяткой? В принципе, взяткой можно считать все что угодно. Здесь нет какой-то градации. Если мы говорим про госслужащих, то стоимость подарка не может превышать, по-моему, 1 базовой величины. Опять же, почему вы не можете преподавателя отблагодарить, если он первый учитель и вы сейчас никак не взаимодействуете с ним, не можете имущественной и неимущественной выгоды получить? Пожалуйста, на День учителя и День рождения подарите ему конфеты. Если же это подарок как раз перед сдачей сессии, защитой дипломного проекта, то, наверное, могут возникать вопросы. Не надо взяток давать и не надо их брать.

ФІНАНСЫ

З карткай, але без грошай

"АСБ Беларусбанк" увёў часовыя абмежаванні на аперацыі па зняцці наяўных грошай з выкарыстаннем міжнародных плацежных, у тым ліку крэдытных, картак у банкаматах Аўстраліі, а таксама некаторых краін Азіі і Лацінскай Амерыкі, у выпадку, калі аперацыя здзяйсняецца са счытваннем інфармацыі аб картцы з магнітнай паласы.

Гэта зроблена для прадухілення магчымых ашуканскіх аперацый, якія, па інфармацыі міжнародных плацежных сістэм, пачасціліся ў згаданых краінах, растлумачылі ў банку.

Для Бразіліі забарона будзе дзейнічаць да 18 кастрычніка 2013 года, для Мексікі — да 1 верасня 2014-га, для Балівіі, Чылі, Калумбіі, Дамініканскай Рэспублікі і Панамы — да 1 кастрычніка 2014-га, для Камбоджы, Ганконга, Інданезіі, Малайзіі, Філіпін, В'етнама, Шры-Ланкі — да 1 кастрычніка 2015-га, для Аўстраліі — да 31 снежня 2015-га, для Тайланда — да 1 кастрычніка 2017 года.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
23 КРАСАВІКА 2013 г.

МЫ ЕЩЕ ПОВОЮЕМ!

И в 80 лет жизнь не заканчивается!

Мне понравилась статья Марины Коктыш о Михаиле Ивановиче Пастухове. Там есть такие слова: *"В интернете есть сайт о людях, которые в 60, 70 и даже в 80 лет живут яркой, активной и насыщенной жизнью".*

Вот это "даже в 80" нас, ветеранов Великой Отечественной войны, заставляет задуматься: может, нас уже нет?

Самому молодому ветерану сейчас 87 лет. А ведь наши ветеранские организации живут, действуют, работают!

Так, в ОО "Ленинское районное отделение Ассоциации инвалидов войны" председателю правления 89 лет, двум заместителям, в том числе и мне, — 90 лет исполнилось в прошлом году, казначею — 88, секретарю — 87, члену правления — 89 лет.

И мы работаем, пытаемся получать спонсорскую помощь, собираем инвалидов по торжественным дням, поздравляем их с праздниками, вручаем наши скромные подарки.

Наш казначей — ревизор Республиканского правления ассоциации инвалидов войны, я кроме районного правления — заместитель председателя Совета белорусских евреев — ветеранов войны.

В 2012 году издал книгу "891 день в пехоте", печатаюсь в газетах (в том числе и в "Народной Воле"), всего у меня 109 публикаций.

Так что 80 — не предел активной творческой жизни.

Мы еще живы, мы еще повоюем, а если и повезет — то с гордостью встретим 70-летие освобождения Республики Беларусь и 70-летие Великой Победы!

Я подписчик "Народной Воли" с 1995 года, помню еще те времена, когда редакция находилась на улице Передовой в Минске.

С уважением и добрыми пожеланиями —

Лев Самсонович АНЦЕЛИОВИЧ, 1922 года рождения, инвалид ВОВ, награжден семью орденами и 33 медалями, Почетный гражданин городов Кременная (Луганская область), Каушаны (Молдова), Березнеготовского района (Украина).

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

У вачах маёра сціпласць і пакора

Колішні міністр унутраных спраў Уладзімір Навумаў заклікаў міліцыянтаў быць ветлівымі, а новы кіраўнік МУС загадаў быць сціплымі: не пярэчыць начальству, у грамадскім транспарце ездзіць стоячы, не выстаўляць на рабочым стале прадметы раскошы і дарагія пісьмовыя прыборы, не наведваць рэстараны і казіно ў форменный вопратцы, не насіць ювелірныя ўпрыгажэнні, апрача заручальнага пярсцёнка, не адрошчваць бараду і г.д.

Найлепшым быў у райаддзеле
Маёр міліцыі Пятроў.
Дацъ падпалкоўніка хацелі,
Бо службу нёс ён — будзь здароў!
І вось жа з нейкае прычыны
Міністр загад аддаў якраз:
— Міліцыянты ўсе павінны
Быць сціплымі цяперка ў нас!
Жыццё змянілася ў маёра
Непараўнальна з гэтых пор.
"Такім быць нельга, як учора!" —
Міністра падтрымаў маёр.
Пятрову тут жа закарцела
Палепшыць знешні выгляд свой —
Каб выглядала стройным цела,
Каб мог "без пуза" стаць у строй.
І знешнасць стала маладою,
Хаця зусім не для красы
Ён развітаўся з барадою,
Дадаткам жа і збрыў вусы.
Гімнастыкай назаўтра ўранку
У жылах разагнаўшы кроў,
Глытнуўшы толькі чаю шклянку,
На службу паляцеў Пятроў.
І ехаў стоячы ў трамваі,
Хоць быў і паўпустым салон
(Ён сціпла, бач, сябе трымае,
Міністра слухаецца ён!).
Па завядзёнцы ў час лятучкі
Тым, хто на працы лынды б'е,
Начальства раздавала ўзбучкі,
Заўвагі сыпала свае.
Калі палкоўнік недарэчы
У нечым папракнуў, маёр
Ад сціпласці не запярэчыў,
Хоць мог дастойны даць адпор.
Затым — прыемная размова.
Паведаў міліцэйскі бос:
— Я ў спіс на прэмію
Пятрова,
Як і звычайна, сёння ўнёс.
Маёр жа — сціпла вочы долу
І моваў прэміі наконт:
— Аддайце грошы тыя ў школу
Ці вышліце ў дзіцячы фонд...
Калі выходзіў ён ад боса,
Ад сціпласці хаваў руку,
Бо хтосьці можа глянуць коса
Ці далажыць кіраўніку:
Хоць ён не зацуглены шлюбам,
Насіў пярсцёнак залаты.
Такі прыгожы — глянуць люба,
Невераходны некаты!
Раскошай папраке дзіцёнак,
Дарослы выкажа дакор...
І з пальца залаты пярсцёнак
У кабінеце зняў маёр.
Затым Пятроў на стол рабочы
Міжволі кінуў свой пагляд,
А там — саромеюцца вочы! —
Суцэльна антыкварыят.
Там сувеніры, статуэткі,
Пісьмовы дарагі прыбор...
"Нашто "музей" трымаю гэткі?
Нясціпла... —
Вырашыў маёр. —
Ва ўсім патрэбна ведаць меру.
Хоць і шкада крыху, але
Аловак просты і паперу
Пакіну толькі на стале..."
Хадзіў абедаць, калі шчыра,
Пятроў заўсёды ў рэстаран.
І сёння ён, каб без мундзіра,
Сядзеў бы там, як вялікі пан.
Ды ў рэстаран не пойдзеш зноўку,
Патрэбна пазбягаць спакус.
У забягалаўку-сталоўку
Пайшоў Пятроў на перакус.
Пасля сталоўкі на хвілінку
Не зазірнуў і ў казіно,
Хаця ў будынак той сцяжынку,
Як кажуць, пратаптаў даўно.
Вось так у сціпласці й пакоры
Правёў увесь працоўны дзень.
Хадзіў, як здань, па калідоры
І ў кабінеце — нібы цень...
Нясмела ў кабінет Пятрова
Пад вечар завітаў дзялок.
І запытаў маёр сурова:
— Ты што належыць прывалок?
— Прынёс, начальнік. Вось, праверце, —
Дзялок пакет паклаў на стол. —
Там восем тысяч у канверце.
Цяпер знішчайце пратакол...
— Ну што ж, я закрываю справу...
І знай: плаціць падаткі след,
Не аб'ядаць сваю дзяржаву!
Дзялок пакінуў кабінет.
Маёра хібнае рашэнне...
Сам на сябе адчуўшы гнеў,
Канверт паклаў ён у кішэню,
Ад сціпласці ж — пачырванеў...

ИЗ ПИСЬМА

Где Захаренко? Где Гончар? Где Красовский? Где Завадский?

В следующем месяце "Народная Воля" наверняка напомнит своим читателям о том, как пропал министр внутренних дел Юрий Захаренко, насильственно похищенный 7 мая 1999 года возле своего дома. Чуть позже, в сентябре 1999 года, пропали политик Виктор Гончар и бизнесмен Анатолий Красовский, в июле 2000 года — телеоператор Дмитрий Завадский.

За это время А.Лукашенко сменил пять председателей Комитета госбезопасности, часто менял министров внутренних дел, генеральных прокуроров, прокурорских работников. А этих людей так и не нашли... Или все известно, но не обнародуется?

Николай Алексеевич ЕМЕЛЬЯНЧИК, выпускник 1997 года Академии управления при президенте Республики Беларусь.

Минск.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Каму трэба пераздаваць іспыты ў ДАІ?

— Быў пазбаўлены права кіравання транспартным сродкам за кіраванне ў нецвярозым выглядзе. Ці магчыма скарачэнне тэрміну пазбаўлення?

— Як кажуць у прэс-службе МУС, такая магчымасць законам не прадугледжана. Строгасць пакарання ў дадзеным выпадку цалкам адпавядае віне.

— Нядаўна пачуў, што для аднаўлення правоў на кіраванне транспартным сродкам па заканчэнні тэрміну іх пазбаўлення неабходна нанова пераздаваць іспыт на кіраванне аўтамабілем. Ці праўда гэта?

— Часткова. Такія меры прымаюцца ў дачыненні да нецвярозых аўтааматараў, што былі пазбаўлены правоў за кіраванне ў нецвярозым стане. Прычым здаваць такім уладальнікам аўто трэба ўсё з нуля: і кіраванне, і тэорыю.

Калі адкрыецца сезон фантанаў?

Звычайна напрыканцы красавіка ў Мінску пачынаюць "спяваць" фантаны. Хацелася б ведаць, ці будзе сёлета працаваць фантан у парку імя Янкі Купалы?

Іван КУПЧЫН, Мінск.

Паводле слоў намесніка начальніка тэхнічнага аддзела УП "Мінскзеленбуд" **Васіля Луферчыка**, якраз цяпер вядзецца рэканструкцыя фантана "Купалле" ў парку імя Янкі Купалы. *"Усё неабходнае абсталяванне закуплена, засталося толькі яго ўсталяваць. Абноўлены фантан парадуе жыхароў і гасцей сталіцы ўжо ў гэтым сезоне",* — цытуе belta.by чыноўніка.

Дарэчы, будзе рэканструяваны і фантан "Хлопчык з лебедзем" у Аляксандраўскім скверы.

Чакаецца, што сезон фантанаў адкрыецца 30 красавіка.

КАК ЭТО БЫЛО...

Эвакуация была страшнее радиации

Спустя 27 лет после Чернобыльской катастрофы невольно вспоминаются те далекие события, свидетелем которых в какой-то мере я был. Особенно с учетом того, что моя родная деревня Глуховичи, что в Брагинском районе, в которой в то время проживали родители, оказалась в зоне отторжения.

Крупные учения по гражданской обороне

Как стало известно позже, катастрофа и ее страшные последствия были обусловлены несколькими причинами. Во-первых, у авторов проекта была убежденность в абсолютной безопасности атомных электростанций. Так, один из них — Президент АН СССР академик А.П.Александров — говорил, что РБМК можно ставить хоть на Красную площадь, так как опасности от него не больше, чем от самовара. Во-вторых, были допущены многочисленные нарушения правил эксплуатации реактора. Очередной эксперимент привел к катастрофе.

Самое страшное, более того, преступное — утаивание властями в течение длительного времени происшедшего и откровенная ложь. Вспомним, что первыми забили тревогу Швеция, Польша, другие страны, зафиксировавшие высокий уровень радиации. Руководство СССР долгое время замалчивало сам факт и утаивало подлинные масштабы трагедии. Выступление по телевидению Генсека Михаила Горбачева о взрыве на станции состоялось спустя почти три недели после катастрофы. В результате своевременно не были приняты соответствующие решения по минимизации последствий аварии. Объективная информация не доводилась до широкой общественности.

Как все это выглядело на местах? Вспоминаю один из майских дней, когда нас, представителей различных областных служб, внезапно собрали в зале облисполкома (я тогда работал заместителем заведующего Брестским областным отделом образования) и объявили, что в республике проводятся крупные учения по гражданской обороне. В ходе них все население Брагинского, Хойникского и Наровлянского районов Гомельской области должно быть эвакуировано в Ляховичский, Ганцевичский и Брестский районы соответственно. Перед нами была поставлена задача организовать прием и расселение людей в летних оздоровительных лагерях, среди местного населения. Правда, к концу того же дня "учения" были отменены. Безо всяких объяснений.

Дозиметр зашкаливал...

Жители моей родной деревни, как позднее рассказывали родители, догадывались о том, что что-то произошло в Чернобыле. Каждый день один за другим в сторону Чернобыля и обратно шли вертолеты. С отселением тоже долгое время было неясно. Будучи практически каждый день на телефонной связи (она не всегда функционировала), от родителей слышал: "Говорят, что отселяют". Назавтра: "Нет, не отселяют". Лишь через полтора месяца было принято решение о значительном расширении зоны отторжения и дополнительном отселении жителей десятков населенных пунктов. Причем это было не последнее отселение.

Сама процедура эвакуации была достаточно болезненной. Было сказано, что пенсионеры могут уезжать к детям, кто куда сможет. Остальные жители моей деревни были разделены на три части и эвакуированы в различные районы Гомельской области.

Эвакуация была страшнее радиации. Радиация не ощущалась, она не имеет ни запаха, ни цвета, ни вкуса. Ощущалась лишь сухость во рту и металлический привкус. При эвакуации люди оставляли навечно малую родину, свои дома, огороды, подворье, все то, во что они на протяжении всей жизни вложили труд, душу, сердце. Именно при отъезде я впервые увидел плачущего отца, инвалида войны 1-й группы, который закрыл за отъезжающей машиной калитку — он отказался уезжать. Приехал в Брест через пару недель. Выделенные денежные компенсации никак не могли возместить людям понесенные моральные и материальные потери. Чтобы понять происшедшее, оценить масштабы трагедии, все это надо было пропустить через себя...

Выезжая из Бреста за своими родителями на микроавтобусе РАФ, взял с собой в военном кабинете одной из школ полевой армейский дозиметр ДП-5. Других приборов радиационного контроля для использования в быту в то время не было. Этот дозиметр, регистрирующий лишь высокий уровень радиации и предназначенный для применения в случае ядерного взрыва, при подъезде к Брагину зашкалил.

При всем этом полтора месяца в зоне сильного радиационного загрязнения активно проводились сельскохозяйственные работы — как на колхозных землях, так и в личном подворье. Вот уже 27-й год всходит посаженный родителями в начале мая 1986 года на собственном огороде картофель. Кстати, земли отселенных территорий еще несколько лет силами соседних колхозов засевались, убирался выращенный урожай. Как он использовался, можно только предполагать...

Правда, но не вся

Повсеместно отгремели первомайские демонстрации, на открытом воздухе проводились уроки физкультуры в школах. Из известных событий: в Киеве стартовала велогонка Мира. Отказ некоторых команд от участия на первых этапах по загрязненной территории Украины расценивался как трусость. Вспоминается публикация в газете "Известия" в июне 1986 года заметки о футбольном матче Брагин—Хойники, о мужестве парней, которые, несмотря на сложившуюся ситуацию, на глазах у большого количества зрителей выявляли сильнейшего на футбольном поле. Такое вот "мужество", порожденное невежеством и отсутствием правды о Чернобыльской катастрофе. Все это привело к тому, что взрослые и дети через воздух, продукты питания получали большие дозы радиации. Сокрытие правды о масштабах

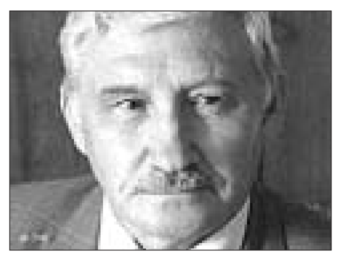
катастрофы и степени ее негативных воздействий на людей крайне негативно сказалось на их здоровье.

Не были в полной мере приняты меры медицинского характера. В частности, не было своевременно проведено йодное замещение. Поляки все это своевременно сделали, наши же власти в это время утверждали, что ничего страшного не происходит. Период полураспада йода-131, который в радиационном выбросе составил 20%, равен 8 дней. Время было упущено. Как результат, все последующие годы число заболевших узловым зобом, раком щитовидной железы, другими заболеваниями эндокринной системы резко возросло. К примеру, если в 1985 году рак щитовидной железы диагностировался у 14 взрослых, то в 2012 году этот печальный список пополнили 191 взрослый и 21 подросток. Рост более чем в 15 раз. Это только в Брестской области.

Нельзя не сказать о позиции отдельных местных руководителей. Так, на мои попытки узнать о выделении жилья родителям мне передали, что тогдашний первый секретарь обкома партии Е.Соколов велел, чтобы ни одного чернобыльца в Бресте не было. При встрече с председателем горисполкома мне было заявлено: "Вам дали деньги". На предложение принять эти деньги и в течение 24 часов эвакуироваться с семьей в любую точку страны ответил отказом.

Тема Чернобыля и по истечении 27 лет не теряет актуальности.

К сожалению, и сегодня информация о масштабах катастрофы и степени ее негативного воздействия на здоровье людей далеко не полная. Не вся правда о происшедшем открыта и обнародована. Это недопустимо, ибо последствия Чернобыля затрагивают не только судьбу, но и здоровье абсолютного большинства населения нашей страны. С сожалением приходится констатировать, что правящий режим делает многое для того, чтобы эта тема звучала как можно меньше. Недостаточно публикаций тех, кто был не только свидетелем, но и непосредственным участником ликвидации последствий катастрофы. Исключением является книга "Сразу после Чернобыля", написанная проживающим в Бресте полковником КГБ в отставке Алексеем Захаровичем Кривошеиным, возглавлявшим в зоне в начальный период ликвидации последствий аварии военную контрразведку и находившимся в эпицентре происходивших событий. Книга несет правду о чернобыльской трагедии, конкретно, подробно, детально, через призму совести и человеческой боли рассказывает о событиях в зоне. Но эта прекрасная книга издана на средства автора тиражом... 55 экземпляров. Аналогичная судьба постигла его книгу "Черная быль. Записки военного контрразведчика". Не имеют возможности интересующиеся проблемой прочесть книги активного ликвидатора Анатолия Калачева "Мой Чернобыль", Александра Эсаулова "Летопись мертвого города", Николая Щербака "Чернобыль", других немногочисленных авторов, раскрывающих эту тему. Почему бы на белорусских каналах не организовать цикл передач о жизни, нуждах проживающих на территориях радиационного загрязнения? Скажем, в рамках программы "Открытый формат". Об отношении властей к чернобыльской проблематике свидетельствуют такие факты, как невозможность зарегистрировать в своей стране общественному объединению чернобыльцев (зарегистрировано в Киеве), проблемы с ежегодным проведением "Чернобыльского Шляху". Последняя акция властей, как ее справедливо назвал А.Кривошеин, "ликвидация ликвидаторов" в ходе так называемой перерегистрации. Чернобыльцы лишены тех небольших льгот, которые они имели. Хотя, по сути, это не льготы, а компенсация за потерянное здоровье. И не ледовые дворцы следовало бы строить, не "доджинки", "базары" и парады проводить, а направить ресурсы на реализацию научнообоснованной программы минимизации последствий катастрофы и укрепление здоровья нации.

Николай КОВШ, кандидат педагогических наук, член Национального комитета Объединенной гражданской партии.

Брест.

РОЗДУМ

Бышцам самалёт без апазнавальных знакаў...

"Пачэму вы гаварыце па-беларусски?"

Не так даўно, адпачываючы ў санаторыі "Лётцы", аказаўся ў кампаніі двух адпачываючых. Абодва гаварылі нібыта па-руску. Але ж па вымаўленні слоў было зразумела, што мае субяседнікі — беларусы. Адзін з іх пытаецца ў мяне:

— Пачэму вы гаварыце па-беларусски?

Прызнацца, адразу і не знайшоў, што адказаць. Прамільгнула думка: а калі б француз запытаўся ў француза, чаму той гаворыць па-французску? Пэўна, больш бессэнсоўнае пытанне ці магчыма задаць? Неяк адразу зník настрой, расхацелася гаварыць. Ішоў па дарожцы і разважаў сам з сабою: чаму гавару па-беларуску? Ды так жа гаварылі мае бацькі, аднавяскоўцы, людзі з навакольных вёсак... Я нарадзіўся і рос у беларускай сям'і, на беларускай зямлі. А пра свайго суразмоўцу падумаў са шкадаваннем: бедны чалавеча, не чуеш, як сваім бышцам "рюским" маўленнем калечыш прыгожыя рускія словы.

Зайшоў на пошту, папрасіў:

— Калі ласка, мне стрыжань для ручкі. — Работніца пошты (як аказалася — беларуска) з яўным здзіўленнем спытала:

— А вы что, разговариваете по-белорусски?

Выходзіла, што я чужы сярод сваіх...

Тут Беларуссю і не пахне

У вёсцы Камаі, у якой жыву, каля 800 жыхароў, 11 вуліц, назвы ўсіх вуліц напісаны на рускай мове. Можа, тут асноўная маса насельніцтва — рускія? Ды не, расіян вельмі мала, можна сказаць, адзінкі. А можа, нейкія афіцыйныя ўстаноўкі на падобную русіфікацыю ў Камаі паступаюць "зверху"? Ды не! Нікто ж не забараніў настаўніцы мясцовай школы Ірыне Уладзіміраўне Кісялёвай на сваім доме павесіць шыльду, на якой па-беларуску напісана "Вуліца Гагарына". Ды яшчэ шыльда на будынку Камайскай сярэдняй школы радуе вока беларускімі словамі.

Больш амаль нідзе ў нас не ўбачыш надпісаў на нашай роднай мове (ні знадворку памяшканняў, ні ўнутры) — ці то кантора сельскагаспадарчай арцелі, участковая бальніца, будынак фітнес-клуба, пункт бытавога абслугоўвання.

Як толькі старадаўняе беларускае паселішча Камаі стала аграгарадком, у Доме культуры пазнікалі ўсе беларускія словы — за выключэннем тэкста Дзяржаўнага гімна РБ. Нават на дзвярах бібліятэкі красуецца "Библиотека". На ўсіх магазінах шыльды толькі па-руску, адна з іх "Шинок"...

Не так даўно на доме, у якім жыву, з'явілася шыльда "Улица 40 лет Победы". Тут жа пастараўся старшыня Камайскага сельсавета Генадзь Часлававіч Урбанайць, ураджэнец гэтай жа вёскі, па адукацыі настаўнік, у мінулым дырэктар сельскай школы з беларускай моваў навучання. Калісьці ён сам выкладаў свае прадметы на роднай мове. І бач ты: грэбуе цяпер ёю. Каму, як не настаўніку, быць асаблівa дальнабачным, празорлівым чалавекам? Тут яскравы прыклад таго, як самі беларусы без одуму знішчаюць сваю мову.

А назвы вуліц... Якое дачыненне да беларускай вёскі меў, да прыкладу, Сяргей Міронавіч Кіраў?

На паўночнай ускраіне з'явілася новая вуліца, забудаваная катэджамі. Назвалі яе ў гонар нашага славутага мастака Альфрэда Ромэра, ураджэнца вёскі. Цудоўна! Але зноў на шыльдах надпісы па-руску...

Як хацелася б, перафразуючы Пушкіна, сказаць у дачыненні да гэтай зямлі: "...Тут беларускі дух, тут Беларуссю пахне". Ды так сцвярджаць — грашыць супраць праўды, супраць рэальнасці. Адкуль ні пад'язджаеш да вёскі, усюды пры дарозе шчыт "Агрогородок Камаи". Дык, можа, тут ужо не Беларусь, а Расія?

Як ні пніся...

— Шастога декабря я прыехала с Минска, — пачуў неяк у гарадскім аўтобусе ў Паставах. Сярэдніх гадоў жанчына прыстойнага выгляду шпоцьці расказвала сваёй суседцы, з якой сядзела побач. Не сказала натуральна — шостага снежня. Магчыма, саромелася, каб не падумалі, што яна "дзеравеншчына"? А тое, што мовіла "с Минска" (па-беларуску — з Мінска), толькі пацвердзіла: яна ж — беларуска.

Прыпамінаецца, як адночы карэспандэнт беларускай газеты браў інтэрв'ю ў старшыні Капыльскага райвыканкама. Вядома, той гаварыў па-руску. З ягонага інтэрв'ю запомніўся ў галаве: "срэднее прэпрыецце". Другі чыноўнік сказаў: "Прыаброў машыну". А ці не лягчэй было б сказаць — "сярэдняе прадпрыемства", "набыў машыну"?

Адзін мой знаёмы, адпачываючы ў Сочы, прагульваўся па санаторыі. На хвалі душэўнага ўзрушэння усклікнуў: "Какая лунная ноч!" У адказ пачуў: "А вы, видимо, белорус". — "Как вы узнали?" — "В слове "ночь" звук "ч" вы произнесли твердо".

Многім з беларусаў цяжка вымаўляць мякка "р", "ч", "ш". Такі ўжо наш артыкуляцыйны апарат ад прыроды. Дык хоць на роднай зямлі, сярод сваіх людзей, калі ты лічыш сябе беларусам, гавары так, як над табой калыскай гаварыла маці. Які ж ты беларус, калі, скажам, у Камаях, Паставах, Віцебску, Мінску — зямлі словам, на зямлі, дзе вякамі жылі твае продкі, — пнешся гаварыць выключна па-руску? Ды не заўжды атрымліваецца.

У Беларусі дзве мовы — беларуская і руская — маюць статус дзяржаўных. Кожны, хто займае дзяржаўную пасаду, чыноўнік любога рангу павінен валодаць гэтымі мовамі. Разважаем наведвальнік па-беларуску — і ты адказвай гэтак жа. Ды на практыцы далёка не так.

Як часта можна назіраць абыякавасць беларусаў да свайго, роднага, нацыянальнага. Спытаў у мудра сказаў дырэктар Лынтупскага спіртзавода (Пастаўскі раён) Алег Мікалаевіч Анцiфораў (хто яшчэ з кіраўнікоў прадпрыемстваў і дзяржаўных установ прытрымліваецца такой думкі?):

— Я не магу назваць сябе беларусам, калі не ведаю сваёй мовы, сваёй гісторыі. Мова — гэта аснова нацыянальнасці.

І на рабоце, і ў паўсядзённым побыце Алег Мікалаевіч гаворыць толькі па-беларуску. І ў яго на заводзе (унутры памяшканняў, на тэрыторыі прадпрыемства) — усё на беларускай мове. Ён паспяхова кіруе працоўным калектывам і карыстаецца высокім аўтарытэтам на Пастаўшчыне і за яе межамі.

Калечаць, а не вучаць

Яшчэ мяне вельмі засмучае: дыктары і журналісты Беларускага радыё і тэлебачання часта допускаюць грубыя моўныя памылкі. А яны ж павінны даваць узор прыгожага беларускага маўлення.

Чаго толькі не пачуеш! Прывяду прыклады: няправільныя націскі і канчаткі назоўнікаў у родным склоне, рускія словы замест беларускіх ("астаўляйце паведамленні", "распутныя дзеянні") і гэтак далей.

Складваецца ўражанне, што людзі з вышэйшай адукацыяй не ведаюць звычайнай школьнай граматыкі. Праўда, і слухачы ў асноўнай сваёй масе, можна сказаць, такія ж. Ды нікому не баліць галава, што прафесіяналы не маюць права так калечыць роднае слова. І дзе — на дзяржаўным радыё і тэлебачанні! Вядома, як легендарны дыктар Левітан нешк зрабіў няправільны націск у слове "салютовать". Яму пагражала тады звальненне з работы... Дзякаваць Богу, цяпер не сталінскія часы. Але ж клапаціцца аб прафесійным гонары трэба заўсёды.

Калі будзем нявечыць сваю мову, пагарджаць ёю — нам ніколі не быць НАРОДАМ АДМЕТНЫМ. Народ без сваёй мовы — што самалёт без апазнавальных знакаў: усюды за ім сочаць вельмі насцярожана...

Аркадзь НАФРАНОВІЧ, жыхар вёскі Камаі Пастаўскага раёна.

ПУЛЬС ПЛАНЕТЫ

Беларусь в незавидной компании

Увидел свет очередной ежегодный доклад Госдепартамента США о правах человека в мире.

В заявлении, сопровождающем этот документ, госсекретарь **Джон Керри** отметил, что некоторым странам удалось добиться значительного прогресса в этой сфере. Однако в "очень многих других" государствах, отметил Керри, правительства не смотрят на ситуацию сквозь призму Всеобщей декларации о правах человека, в которой говорится о мире, где люди *"живут свободными и равными в своем человеческом достоинстве и правах"*. Керри назвал нарушения прав человека *"настолько же недопустимыми, насколько и близорукими"*. Эти нарушения, по его словам, тормозят развитие стран.

Россия оказалась в числе государств, где отмечены значительные нарушения прав человека и власти которых подвергнуты в докладе самой жесткой критике. Среди таких стран называются также **Беларусь, Китай, Демократическая Республика Конго, Иран, Северная Корея, Пакистан и Венесуэла.**

Проголосовали за самого богатого

Новым президентом Парагвая стал один из богатейших людей страны — 56-летний бизнесмен **Орасио Картес.** Добившись успеха в деловой сфере, теперь он надеется использовать свой опыт при управлении страной, почти 40 процентов населения которой живут в бедности. Картес известен не только как владелец порядка 25 компаний по производству напитков, табачной и мясной продукции, но и как успешный футбольный менеджер: в 2001 году он стал президентом столичного парагвайского клуба Libertad, который под его руководством добился наибольших успехов за свою историю.

К 156 годам лишения свободы

Бразильский суд приговорил 23 полицейских к 156 годам лишения свободы каждого за участие в массовом убийстве заключенных в тюрьме Карандиру в Сан-Паулу в 1992 году.

Полицейских признали виновными в убийстве 13 узников в ходе операции по подавлению тюремного бунта.

В общей сложности в результате операции погибло 111 заключенных. По данным стороны обвинения, большинство из них было застрелено с близкого расстояния.

Lufthansa в понедельник почти не летала

Немецкая авиакомпания Lufthansa в понедельник отменила почти все рейсы из-за забастовки сотрудников, требующих повышения зарплат.

Это вторая масштабная протестная акция сотрудников компании за последние два месяца.

Профсоюз требует 5-процентного повышения зарплат экипажей самолетов и гарантий сохранения рабочих мест.

«За» и «против» однополых браков

По меньшей мере 45 тысяч человек вышли на улицы Парижа с требованием не принимать законопроект, легализующий однополые браки и разрешающий однополым семьям усыновление детей.

Параллельно в Париже состоялся марш в поддержку прав сексуальных меньшинств, который возглавил мэр французской столицы Бертран Деланоэ — один из первых во Франции открытых политиков-геев.

В марше сторонников однополых браков, по оценкам полиции, участвовало примерно 3,5 тысячи человек.

В поддержку прозападного курса страны

В центре Тбилиси состоялся митинг сторонников пропрезидентской партии "Единое национальное движение". Участники выступили в поддержку прозападного курса страны. Они держали плакаты с надписями типа "Бидзина, иди домой", "Бидзина — СССР" и "Выбор Грузии — европейский".

Государственные деньги — под строгий контроль

"Покончить с коррупцией, роскошью и пьянством, возвратиться к смирению и спартанским корням, к "сердцу народа", — этого требует новый глава государства и компартии Китая **Си Цзиньпин.** Он отреагировал на народное недовольство растратой государственных денег, приказав взять курс на экономию и новую скромность. Количество чиновников сократится, строительство новых офисов и гостиниц будет остановлено, военным на приемах больше не будут подавать алкоголь. Не будет торжественных обедов и ужинов, букетов и красных ковровых дорожек. Военным также придется отказаться от поездок за рубеж. Схожие распоряжения касаются и политиков.

РАЗОБЛАЧЕНИЕ

Готовы ли были США начать войну с Россией из-за Грузии?

Во время телеинтервью президент Грузии Михаил Саакашвили разоткровенничался о роли Соединенных Штатов в российско-грузинской пятидневной войне в августе 2008 года. По его словам, США рассматривали возможность бомбежки Рокского тоннеля, соединяющего Цхинвальский регион с Россией.

"Дик Чейни (вице-президент США в Администрации президента Джорджа Буша-младшего), когда недавно мы еще раз виделись с ним в США, подтвердил, что США серьезно рассматривали возможность разбомбить Рокский тоннель. Очень сожалею, что это решение не было принято", — сказал Саакашвили во время своего двухчасового интервью в прямом эфире грузинского телеканала "Рустави-2". Подробности этого в рассказе Нестана Чарквиани на сайте "Голоса Америки".

Официальных подтверждений того, что США рассматривали такую возможность, нет. 10 августа 2008 года Буш-младший, находясь на Олимпиаде в Пекине, заявил телекомпании NBC, что "его администрация находится в контакте с обеими сторонами и пытается договориться о прекращении огня".

Пресс-секретарь вице-президента США Ли-Энн Макбрайд сообщила в тот же день, что Чейни беседовал по телефону с Саакашвили и во время этого разговора "высоко оценил сдержанность его правительства, предложения о прекращении огня и вывод грузинских войск из зоны конфликта в Юго-Осетинском районе".

"Вице-президент сказал президенту Саакашвили, что российская агрессия не должна остаться без ответа и что ее продолжение будет иметь серьезные последствия для отношений России с Соединенными Штатами и международным сообществом", — говорится в заявлении пресс-секретаря Чейни (цитируется по сообщению CNN).

При этом сам Саакашвили в эфире CNN призывал Соединенные Штаты и другие страны остановить "интервенцию и вторжение в мою суверенную страну".

Грузинский президент рассказал о том, что госсекретарь США (2005—2009 гг.) Кондолиза Райс предупреждала Тбилиси о том, что Владимир Путин, который в то время занимал должность российского премьера, "желал войны" и что Грузия не должна была разрешить России спровоцировать ее.

"А мы что отвечали?! Мы не вмяжемся, Конди, дорогая, но что вы будете делать, если они все равно войдут?" — вспомнил Саакашвили события, предшествующие августу 2008 года. По его словам, ранее в 2007 году данная тема стала причиной "тяжелого разговора" между Райс и Путиным.

Примечательно, что в своих мемуарах "Нет чести выше", изданных в 2011 году, Кондолиза Райс также описывает свою беседу с Путиным по поводу Грузии.

"Затем я сменила тему, перейдя к Грузии, и просто сказала, что у меня есть послание от президента. "Мы обеспокоены той риторикой, которая звучит по поводу Тбилиси и эмбарго, — спокойно заявила я. — Любые действия против Грузии серьезно повлияют на российско-американские отношения". Путин мгновенно встал и пристально посмотрел на меня сверху. "Если Саакашвили хочет войну, он ее получит, — сказал он. — И любая поддержка ему разрушит и наши отношения". Это была поза с явной физической угрозой. Поэтому я тоже встала и на своих каблуках посмотрела на Путина сверху вниз. Я повторила послание президента. Какое-то время мы так и стояли лицом к лицу — ну, почти", — пишет Райс.

По словам Саакашвили, после того как российская армия вошла на контролируемую Тбилиси территорию Грузии и направилась в сторону столицы, США и НАТО стали серьезно рассматривать возможность военного вмешательства в российско-грузинский конфликт.

"Позвонил мне Буш, когда российская армия уже шла на Тбилиси, и спрашивает: "Ну что, как ты там, Миша, не так уж и хорошо, да?" Я ему ответил: "Как сейчас я, дорогой президент, это уже не имеет никакого значения. Меня может завтра не быть, но я так думаю, что вы сами не должны чувствовать себя хорошо, так как Советский Союз развалился в период правления Вашего отца, а если направляющаяся на Тбилиси армия войдет в столицу, Советский Союз будет восстановлен во время вашего президентства. Подумали ли вы о том, как о вас напишут в истории?" На что он мне сказал: "Подождите, у меня совещание", — отметил Саакашвили, вспоминая о событиях 2008 года.

Согласно словам грузинского президента, в результате США направили 6-й флот, который, по официальной версии, должен был доставить гуманитарную помощь Грузии. Однако, как утверждает Саакашвили, в Москве было известно о планах Соединенных Штатов защитить Грузию военным путем, и *"это вынудило Кремль остановиться"*.

"Там не было питьевой воды; американцы в действительности направили ракетный крейсер; на базу в Румынию перелетели 26 единиц F16, базу НАТО в Турции привели в боевую готовность. Думаю, было поздно, но России сказали четко, что красная черта проведена", — заявил Саакашвили.

"Через несколько дней к нам прибыл тогдашний вице-президент Дик Чейни и сказал мне, что на корабле была не вода, о чем знали русские, которые ретировались и отказались от идеи захвата Грузии", — пояснил грузинский президент.

В то же время в своих мемуарах Кондолиза Райс описывает первое заседание Совета национальной безопасности после начала войны в Цхинвали следующим образом: *"Заседание прошло довольно бурно, раздавалось много горячих заявлений о России. На каком-то этапе вмешался (советник Белого дома по вопросам национальной безопасности) Стив Хэдли, что он делает редко. "Я хочу задать вопрос, — сказал он в своей обычной сдержанной манере. — Мы готовы вступить в войну с Россией из-за Грузии?" В комнате повисла тишина, мы успокоились и завели более продуктивный разговор о мерах, которые могли бы предпринять"*, — вспоминает бывший госсекретарь США.

Со своей стороны, Россия никогда официально не заявляла, что ее целью был *"захват Грузии"*. В интервью российским и грузинским журналистам по случаю третьей годовщины августовской войны бывший тогда президентом Дмитрий Медведев заявил, что Саакашвили *"вообще должен быть признателен мне, что в какой-то момент я просто остановил войска". "Если бы они вошли в Тбилиси, то скорее всего в настоящий момент в Грузии был бы другой президент"*, — добавил он.

Отвечая на вопрос журналистки Russia Today Софико Шеварднадзе "Почему вы не дошли до Тбилиси?", Медведев сказал: *"Вы знаете, я считаю, что цель той операции по принуждению к миру, которая продолжалась пять дней, была выполнена. Целью этой операции не был захват Тбилиси или какого-то города, — ответил Медеведев. — Нужно было просто остановить агрессию, которую развязал Саакашвили. Более того, я не судья и не палач, еще раз подчеркиваю, оценку Саакашвили и его судьбу должен определить народ при помощи голосования или другим способом"*.

Саакашвили утверждает, что не хотел войны с Россией и что если бы грузинская сторона была реально заинтересована в восстановлении своей территориальной целостности военным путем, для военных действий был бы выбран зимний период, когда Рокский туннель закрывается и перекрывается сухопутное сообщение между Россией и Цхинвальским регионом.

"Мы не хотели войны... я не сумасшедший, чтобы хотеть войны с Россией", — заявил президент Грузии.

По словам Саакашвили, инициатором войны была Москва, а причиной этого было то, что Кремль больше не имел возможности контролировать Грузию.

"Россия готовилась к войне после того, как мы закрыли им путь к нашим органам власти, спецслужбам, создали систему обороны и с помощью наших азербайджанских друзей Грузия наконец-то обеспечила себе энергобезопасность — и все это Россия восприняла в штыки", — заявил Саакашвили.

Грузинский президент назвал предположения СМИ о том, что между ним и президентом России Владимиром Путиным существует личная неприязнь, *"беспочвенными и глупыми слухами"* и отметил, что Россия не нравилась ни один из лидеров независимой Грузии, несмотря на существующие между ними различия. По словам Саакашвили, целью РФ в августе 2008 года была попытка подорвать государственность Грузии и желание *"сказать странам постсоветского пространства, что любая попытка создать государства без ее (России) ведома, наказуема"*.

"Россия намного легче завоевывала гораздо большие страны. Грузия оказалась единственной страной, после Финляндии, которую русские не смогли взять. Тогда они сказали: "Ничего, изменится власть, осудят Михаила Саакашвили, и потом достигнем цели", — отметил президент Грузии и добавил, что русские попытаются это сделать *"руками грузин"*, а сами постараются предстать в нейтральной роли.

По словам Саакашвили, единственный шанс для Грузии сохранить свой суверенитет состоит в успешности интеграции в западные структуры. *"Если мы сможем вступить в международные организации и продолжить взятый курс, у России нет шанса — встанет и уйдет из оккупированных территорий"*, — считает Саакашвили.

ЧУЛІ?

Як будзе развівацца эканоміка Еўропы і свету ў гэтым годзе?

Свае прагнозы агучыў Міжнародны валютны фонд.

Па меркаванні яго спецыялістаў, рэцэсія закране каля 8 краін еўразоны. Галоўным "рэкардсменам" застанецца Грэцыя. ВУП гэтай краіны ўпадзе на чарговыя 4,2%. Толькі ў будучым годзе, прагназуе МВФ, Грэцыя вернецца на сцежку росту. Больш за 2% страціць партугальцы і славакі, па 1,5% — іспанцы і італьянцы. Галандыя і Францыя "ўпадуць" на 0,5% і 0,1% адпаведна.

Невялікі рост будзе ў Вялікабрытаніі і Нямеччыне — 0,1% і 0,6% адпаведна, у Польшчы — 1,3%. Найлепшыя прагнозы датычаць краін Балтыі. Іх эканомікі будуць найхутчэй развівацца ў Еўропе. Прагнозы росту ВУП для Літвы і Эстоніі — 3%, а для Латвіі — 4,2%.

Яшчэ лепш выглядае сітуацыя ў іншых кутках свету. Паводле прагнозаў МВФ, там паўсюль будзе рост. Лідарамі будуць Кітай і Індыя з 8% і 5,7% росту ВУП адпаведна. Але ўсіх пераб'е Парагвай. Тамтэйшая эканоміка вырасце на 11% у 2013 годзе.

У СУСЕДЗЯЎ

Зарплата? Каля тысячы еўра

У сакавіку сярэднямесячная заработная плата на прадпрыемствах Польшчы склала амаль 3832 злотыя (гэта амаль 935 еўра), на 1,6% больш, чым у сакавіку мінулага года. У параўнанні з лютым зарплата павялічылася на 3,3%.

Спрашчэнне візавага рэжыму для грамадзян Украіны

Еўрапейскі парламент падтрымаў новае пагадненне аб спрашчэнні візавага рэжыму для грамадзян Украіны. Гэта чарговы крок на шляху да ўвядзення бязвізавага рэжыму.

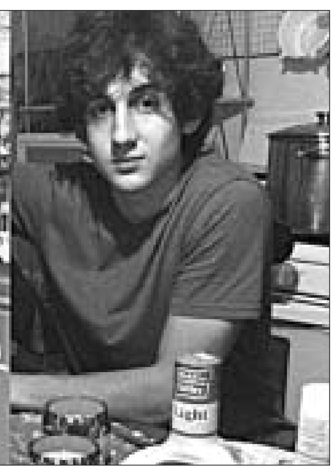
Спрашчэнне змогуць скарыстацца прадстаўнікі грамадзянскай супольнасці, моладзь, якая падарожнічае з мэтай удзелу ў арганізаваных у ЕС курсах, культурных або спартыўных мерапрыемствах, журналісты, прадстаўнікі рэлігійных меншасцяў, а таксама блізкія сваякі асоб, якія пастаянна працуюць у краінах ЕС.

ОБ ЭТОМ ГОВОРЯТ...

Кто такие Царнаевы?

Согласно предварительным данным, главные подозреваемые в организации взрывов в Бостоне — братья Тамерлан и Джохар Царнаевы. Они находились на территории США на законных основаниях.

Тамерлан Царнаев занимался боксом, говорил о своих планах попасть в олимпийскую сборную США и получить американское гражданство. Последний год проживал в городе Кембридж в штате Массачусетс. Учился на инженера в Bunker Hill Community College. Тамерлан описывал себя как *"очень религиозного"* человека и жаловался, что за годы жизни в США практически не приобрел американских друзей. Его подруга, девушка португальско-итальянского происхождения, обратилась в ислам после знакомства с Тамерланом Царнаевым. Однако позже их отношения разладились, в 2009 году Царнаев был арестован за нанесение ей побоев.

Джохар Царнаев закончил в 2011 году американскую школу в Бостоне, а в 2012-м получил американское гражданство. На своей странице в социальной сети "ВКонтакте" он сообщает, что придерживается исламского вероисповедания. Его главные цели в жизни — *"карьера и деньги"*. Судя по сообщениям в "Твиттере", одним из его увлечений был футбол. Джохар Царнаев писал, что не курит и не употребляет алкоголь.

Отец братьев Царнаевых Анзор в телефонном интервью из Махачкалы агентству Associated Press описал своего младшего сына как *"чистого ангела"* и сообщил, что ждал его приезда на каникулы в Дагестан этим летом.

19-летний друг Джохара Марк Фариа вспоминает, как они вместе сдавали экзамен на спасателя. Джохару дали тяжелый кирпич, с которым он должен был удержаться на воде. *"Ему было очень трудно, — говорит Фариа, — но Джохар выдержал и сдал экзамен. Потом в школьном коридоре я сказал ему: "Привет, Спасатель!"*

Как мог человек, обученный спасать людей, оказаться под следствием по обвинению в убийстве, во взрыве бомб на Бостонском марафоне?

Люди, знающие Джохара, отказываются верить в его вину.

Они убеждены, что он попал под влияние старшего брата Тамерлана, убитого в перестрелке с полицией, или, быть может, какой-то террористической группировки.

Джохар приехал в Кембридж в 2002 году. Его родители, этнические чеченцы, жили некоторое время в Центральной Азии. *"Он был хорошим учеником"*, — говорит его одноклассник Марк Фариа.

Позже Джохар даже получил стипендию для обучения в колледже Кембридж в Массачусетсе. А в 2012 году Джохар получил американское гражданство. Казалось бы, все у него складывалось хорошо. И никто не может взять в толк, что же произошло с ним.

"Это, что называется, вопрос на миллион долларов, — говорит соседка Царнаевых **Нэнси Эйгуайер,** которая ведет программу регги на местном радио. — *Я помню, как он подростком с грохотом катался на скейтборде. А неделю или полторы назад я видела его на улице — он выглядел замкнутым, на голове — капюшон"*.

Газета The Lowell Sun опубликовала фотографию Тамерлана Царнаева, на которой он получает награду за победу в боксерском соревновании. *"Мне нравится Америка. Здесь много работы — то, чего нет в России"*, — цитирует The Lowell Sun Тамерлана Царнаева (это интервью 2004 года). *"Здесь у тебя есть шанс заработать деньги, если ты хочешь работать"*, — сказал тогда Царнаев.

Тамерлан также сказал корреспонденту The Lowell Sun, что он очень любит музыку. В России, по его словам, он учился играть на пианино и скрипке.

Конечно, не каждый может принять американский образ жизни и вписаться в местную действительность. *"Здесь не всегда легко*, — признается 27-летний **Константин Морозов,** приехавший в Америку из Волгодонска. Он живет напротив спортивного зала, где тренировался Тамерлан. — *Некоторые их культурные традиции мы поначалу не можем принять, но со временем и к этому привыкаешь"*.

Сам Костя уверяет, что смог вписаться в американский образ жизни. *"У меня что-то повернулось в мозгах*, — говорит он, для большей убедительности крутя пальцем у виска, — *и я американизировался"*.

С Царнаевыми этого, видимо, не случилось. *"У меня нет ни одного американского друга*, — признался Тамерлан в интервью университетскому журналу в 2010 году. — *Я их просто не понимаю"*.

Альберто Гомес, приехавший в США с Азорских островов в 1972 году, признается, что не может понять новое поколение иммигрантов. *"Может быть, они просто не хотят работать?"* — размышляет он.

"А я думаю, что эти ребята стали пешками в чьей-то большой игре, о которой мы ничего не знаем, — предполагает другой иммигрант, — *но рано или поздно все откроется"*.

Подготовил к печати Андрей ПЕТРОВ.

ПРОИСШЕСТВИЕ

В лифте четыре дня без пищи и воды

58-летний выходец из Швеции Томас Флитвуд четыре дня провел в лифте собственной гостиницы. Небольшой отель расположен на австрийском горнолыжном курорте Бад-Гаштайн. Мужчина оставался в шахте четыре дня, не имея ни малейшей возможности связаться с цивилизацией, пишет Austrian Times. Житель Австрии отметил, что в длительном заточении ему стоит винить только себя: "Конечно, глупо было не взять с собой телефон (мужчина забыл его в кабинете. — **Прим. ред.**)".

Пропажу предпринимателя не обнаружили оперативно, так как он живет без семьи. Тревогу забил его знакомый, который заметил, что у дверей отеля скопилось много почты. Товарищ Флитвуда открыл дверь в гостиницу запасным ключом. Узник услышал, что в помещение кто-то проник, и стал отчаянно звать на помощь. Прибывшие на место спасатели извлекли его из кабины лифта.

Достал Саркози из могилы

На бывшего президента Франции Николя Саркози заведено уголовное дело по подозрению в получении средств на предвыборную кампанию от ливийского лидера Муаммара Каддафи. "Дело Каддафи" является одним из четырех уголовных дел против Саркози, с помощью которых оппонентам удалось потопить его рейтинг на президентских выборах 2012 года.

ЛЮБОПЫТНО

Что общего у Адольфа Гитлера, Иосифа Сталина, Льва Троцкого, Иосипа Броз Тито и Зигмунда Фрейда?

Оказывается, место жительства: в 1913 году все они жили в Вене, совсем недалеко друг от друга.

В январе 1913 года на Северном вокзале Вены сошел с поезда человек. По документам звали его Ставрос Пападопулос, и прибыл он из Кракова. У него было смуглое лицо, большие крестьянского вида усы и дешевый деревянный чемодан. "Я сидел за столом, когда дверь с шумом распахнулась и вошел незнакомец", — спустя много лет вспоминал человек, который встречал "гостя из Кракова". "Он был низкорослым... худым... его серовато-коричневая кожа покрыта оспинами... я не увидел в его глазах ничего, что говорило бы о дружелюбии".

Автором этих строк был Лев Давидович Троцкий — российский революционер, редактор газеты "Правда", в будущем один из влиятельнейших деятелей советского государства, закончивший жизнь опальным диссидентом.

Человека, которого он описывает, на самом деле звали Иосиф Виссарионович Джугашвили — друзьям известного как Коба, а нашим современникам как Иосиф Сталин.

В то время как эти двое бегали от царских жандармов по заграницам, Зигмунд Фрейд уже был известным психоаналитиком: у него имелось множество последователей, он спокойно жил в Вене и занимался врачебной практикой на улице Бергассе, 19, где ныне находится его музей.

Молодой Иосип Броз, позднее ставший маршалом и вождем Югославии Тито, в то время работал на автозаводе Даймлера в Винер-Нойштадте, небольшом городке к югу от Вены. Он мечтал о постоянной работе, деньгах и хорошей жизни.

Еще был 24-летний уроженец северо-запада Австрии — доморощенный художник, дважды безуспешно пытавшийся поступить в Венскую академию изобразительных искусств. Жил он в ночлежке на Мельдеманнштрассе около Дуная, и звали его Адольф Гитлер.

Писатель Фредерик Мортон в книге "Гром в сумерки" изображает Гитлера разглагольствующим перед постояльцами ночлежки о нравственности, "расовой чистоте", "немецкой миссии" и "славянском предательстве", о евреях, иезуитах и масонах.

Любимое место Фрейда, кафе Landtmann, до сих пор стоит на знаменитом бульваре, окружающем историческую часть Innere Stadt, Внутренний город.

А вот Троцкий и Гитлер были завсегдатаями Cafe Central, расположенного всего в нескольких минутах ходьбы от отеля. Посетители этого кафе увлекались тортами, газетами, шахматами и прежде всего разговорами.

Мировая война, которая разразилась позже, уничтожила большую часть интеллектуальной жизни Вены. Австро-Венгерская империя распалась в 1918 году, но она успела сыграть роль катапульты в карьере Гитлера, Сталина, Троцкого и Тито.

Подготовил к печати Сергей ИВАНОВ.

ПАСЛЯ ПАДЗЕІ

Хутка птушкі запяюць усюды...

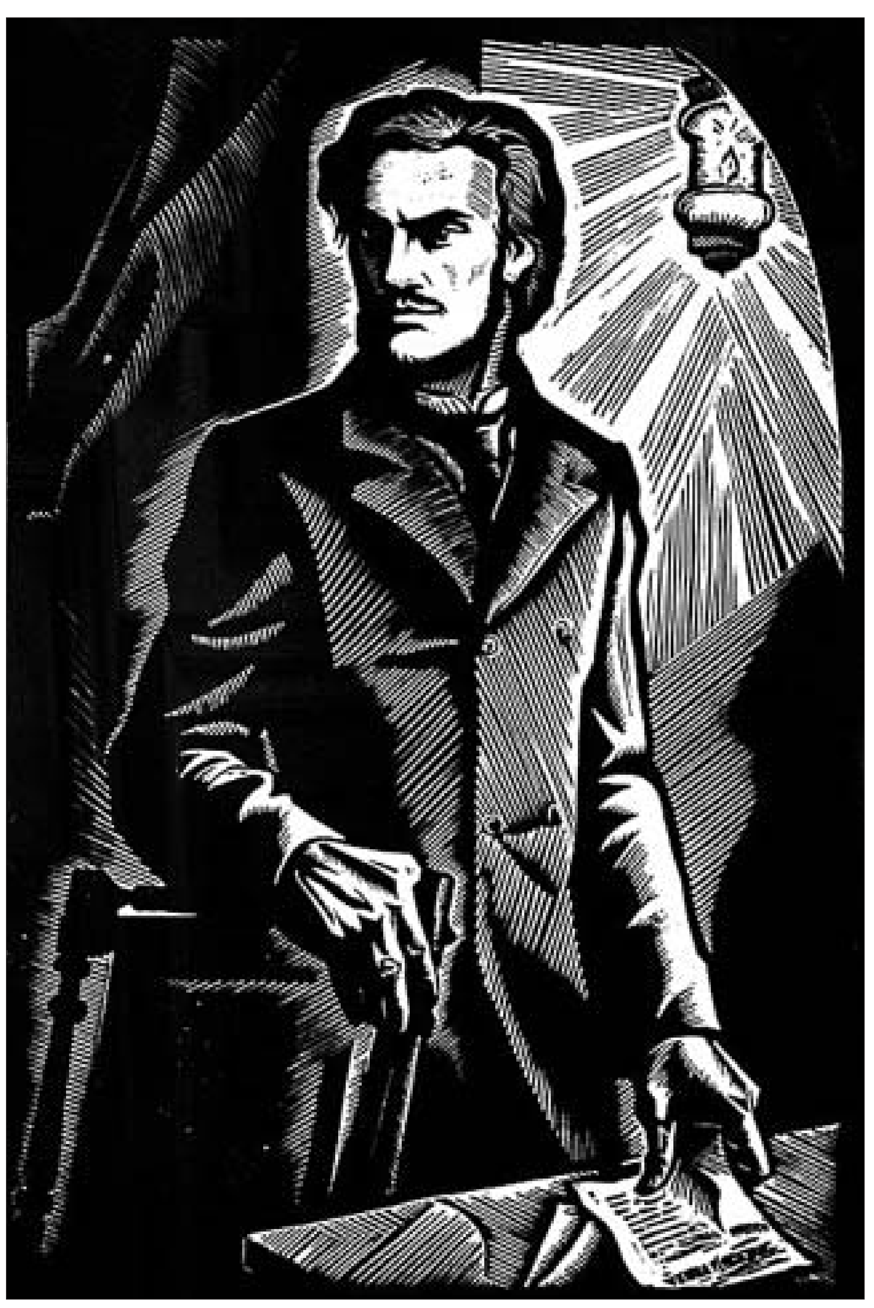
Як ні ўпарцілася зіма, але ж усё роўна не ўстаяла перад адвечным зямным законам. Праўда, вясёлых галасоў чародаў з выраю яшчэ не чутно, але вось-вось будзе ўсё, як у народнай песні, радок з якой і даў назву незвычайнай музычна-паэтычнай імпрэзе ў канцэртнай зале імя Р.Шырмы Белдзяржфілармоніі: ***"А ўжо птушкі пяюць усюды..."***

Хвалюючая праграма, прысвечаная героям Паўстання 1863—1864 гадоў — адной з самых гераічных і трагічных старонак у айчыннай гісторыі — тым не меней стасавалася з веснавым подыхам прыроды, вызваленай з зімовага палону, з прасветленымі надзеямі і перакананасцю: ***героі сапраўды не паміраюць.*** *Яны сцвярджаюць сваёй ахвярнасцю: несупынную плынь часу, абнаўленне жыцця па веснавым сцэнарыі нікому не адмяніць!*

...Цікава было паназіраць за двума падлеткамі, якія, ужо не ведаю як, трапілі на гэтую вечарыну. У перапоўненай зале, загрувашчанай прыстаўнымі крэсламі (а іх усё ўносілі і ўносілі, каб неяк уладкаваць тых, хто проста не мог тут не быць), яблыку няма дзе ўпасці. Тут паважныя і паважаныя асобы, вядомыя плённай працай на ніве нацыянальнага Адраджэння, людзі сталага веку і маладзейшага пакалення. Усе ўжо сцішыліся ў засяроджаным чаканні, а вось гэтыя двое... Дурасліваць, жартліва штурхаюцца, перасмейваюцца, гучна абмяркоўваюць свае хлапечыя справы — усё, як і паложана ў іх узросце. Рабіць ім заўвагі, чытаць мараль, суцішваць? Ды такога і не спатрэбілася: па меры таго, як разгортвалася дзея, мае юныя суседзі суцішыліся самі, ператварыўшыся разам з усімі ў слых, калі ў перапоўненай зале — нібы адно стоенае дыханне і памкнёныя наперад вочы. Вось што значыць мастацтва, адухоўленае высокімі пачуццямі і думкамі! Яно ачышчае чалавечую душу ад шалупіння, узнімае яе, адчыняе вароты ў нязведанае...

Між тым на філарманічнай сцэне і блізка не было, ды і не магло быць, таго, што звыкла бачыць для многіх сучасных маладзёнаў — ні спецэфектаў і выкрутасаў, ні пачварнай какафоніі ў рытмах "дыр-дыр-дыр". Ва ўсім панаваў строгі і стрыманы, густоўны класічны стыль. Да публікі выходзілі бліскучыя прафесіяналы, вядомыя сваім выканальніцкім майстэрствам не толькі ў Беларусі, а і за яе межамі: ансамбль салістаў "Класік-авангард" пад кіраўніцтвам заслужанага дзеяча мастацтваў **Уладзіміра Байдава,** камерны мужчынскі хор "Унія" пад кіраўніцтвам **Кірылы Насаева**, постфальклорны гурт "Страла" (мастацкі кіраўнік **Эвеліна Шчадрына**)... Спявалі лаўрэаты міжнародных конкурсаў **Ілля Сільчукоў, Янаш Нелепа і Сяргей Лазарэвіч...** Артысты **Валянціна Лясоўская і Аляксей Яравенка** чыталі прысвечаныя К.Каліноўскаму і ягоным паплечнікам вершы Янкі Купалы, Ларысы Геніюш, Наталлі Арсенневай, Анатоля Вольнага, Петруся Броўкі, Уладзіміра Караткевіча, Ніны Мацяш і іншых беларускіх паэтаў. Але выканаўцаў цяжка было назваць проста бездакорнымі выканальнікамі. За знешняй стрыманасцю іх манеры адчуваліся гарачы ўнутраны напал, душэўнае ўзрушэнне, што ставяць мяжу паміж сапраўдным мастацтвам і халодным, хай сабе і вытанчаным, майстэрствам.

Уздымна гучалі раней невядомыя нам, маладасведчаным, звычайным аматарам прыгожага шматлікія ваярскія песні, паўстанцкія маршы і гімны той пары, замест аўтарства якіх у праграме канцэрта часцей за ўсё было пазначана: "Ананім XIX стагоддзя". Можна здагадвацца чаму: гэтыя магутныя, поклічныя творы нараджаліся ў самым агні змагання самімі яго таленавітымі ўдзельнікамі, і многія з іх ужо не выйшлі з таго агню, не паспелі занатаваць свайго імя. Гарманічна ўпляліся ў музычна-паэтычны вянок памяці продкам-змагарам і творы класікаў еўрапейскай музычнай культуры — знакамітага нашага земляка, ураджэнца Ігуменшчыны (цяпер Чэрвеньскі раён) Станіслава Манюшкі, польскіх кампазітараў Людвіга Навіцкага і Караля Шыманоўскага, як і нашых сучаснікаў-суайчыннікаў Вячаслава Кузняцова, Уладзіміра Байдава і іншых. Свае непаўторныя фарбы ў музычную плынь канцэрта надалі і фартэпіянныя сачыненні Камілы Марцінкевіч — дачкі аднаго з пачынальнікаў новай беларускай літаратуры Вікенція Дуніна-Марцінкевіча. Цудоўную піяністку і спявачку, што стала пераканай каліноўкай, у змрочна вядомым Пішчалаўскім замку, за турэмнымі кратамі (сённяшняя "Валадарка"), а потым у высылцы мо адно і ратавала — музыка рамантычнай, узнёслай душы, нязмоўчныя галасы роднай зямлі...

Пра магутную сілу ўздзеяння мастацтва на людскія душы, на абуджэнне ў іх высакародных патрыятычных пачуццяў, станаўленне народа як нацыі проста і ярка, пазбягаючы робленага пафасу, як гэта часам бывае, пераканаўча і шчыра размаўляў са слухачамі заслужаны артыст Беларусі, няўрымслівы шукальнік і адраджэнец забытых скарбаў нашай музычнай культуры заслужаны артыст Беларусі **Віктар Скарабагатаў.** Гэтым разам яму выпала роля Апавядальніка. Ён распавядаў пра гістарычных асоб і падзеі, якія гараць, пякуць, стукаюць у сэрца, бы ўсё адбывалася з ім самім не далей як учора. Аказваецца, аўтар не зніклай дагэтуль з сусветнай сцэны вясёлай, смешнай — насуперак сур'ёзнай назве — оперы "Страшны двор" Станіслаў Манюшка і не здагадваўся, што зусім не на жарт напалохае "рэвалюцыяй" і раззлуе царскага намесніка, усяўладнага правіцеля Польшчы. Той, наведаўшы шопрэм'еры спектакль, катэгарычна забараніў выконваць арыю Стэфана, і больш яе тады ніхто не чуў. Праўда, са сцэны оперная арыя, прасякнутая пяшчотай да роднай зямлі, пайшла ўжо ў народ, згуртоўвала і натхняла палякаў на новы ўздым супраціву расійскай акупацыі...

Падобная гісторыя, можна сказаць, зрабіла нацыянальным героем і генія сусветнага опернага мастацтва Джузэпэ Вердзі. Маэстра дужа хваляваўся перад прэм'ерай "Трубадура", мучыўся сумненнямі (як і паложана "нармальнаму", далёкаму ад самаўпэўненасці генію), ці атрымалася хоць што-небудзь прыдатнае? І толькі калі вялізная зала пад гучныя воклічы "Viva Italia!" узарвалася авацыямі, а кампазітара падхапілі на рукі і панеслі па плошчы, ён зразумеў: зрабіў быццам бы што трэба... Назаўтра і наступнымі днямі "Stretto" опернага героя падхапілі вуліцы італьянскіх гарадоў. І тут эмацыйныя, вядомыя сваім вальналюбствам італьянцы даўно наспелы пратэст супраць чужаземных захопнікаў сталі ператвараць у шырокі вызвольны рух, які потым узначаліў легендарны рыцар свабоды Антоніа Гарыбальдзі, — і ў рэшце рэшт паўстала здабытая ў бітвах вольная, незалежная Італьянская Рэспубліка.

Яшчэ красамоўны прыклад. Зноў-такі італьянец Ахілес Джузэпэ Банольдзі — выдатны спявак і танцор з артыстычнай сям'і, кумір захопленай публікі з перакананнямі "карбанарыя" — невыпадкова быў занесены вятрамі свабоды ў ліцвінскую тады Вільню. У адным з цэнтраў падрыхтоўкі паўстання супраць царызму ён і стаў пачуваць сябе... ліцвінам, увайшоў у склад паўстанцкага камітэта Літвы (Беларусі). У адчыненай ім майстэрні-фатаграфіі друкаваў падпольную літаратуру, стаў верным паплечнікам Кастуся Каліноўскага. Нашаму сябру-італьянцу мы і абавязаны рэдкім, ужо класічным фотапартрэтам нацыянальнага героя Беларусі. Сябры Банольдзі здолелі выхапіць пасіянарнага італьянца з царскай турмы, пераправіць за мяжу. А ў Францыі, усяго праз некалькі год — Парыжская камуна! І Ахілес, канечне ж, — на барыкадах, у бітве за ідэалы вольнасці і людскога братэрства. Ён падымае дух таварышаў-камунараў цудоўнымі спевамі на многіх еўрапейскіх мовах, а калі, смяротна паранены, ужо не змог трымаць у руках зброю, падбадзёрваў знясіленых сяброў прыгожай песняй з незразумелымі ім словамі. Ён спяваў сваю апошнюю — беларускую — песню!

Вось дзе сюжэт для захапляльнага рамана, оперы, сімфоніі! Яны, верыцца, яшчэ будуць. А колькі яшчэ цікавейшых гісторый — уражвальных ілюстрацый да багатага на гераічныя падзеі мінулага Бацькаўшчыны пачулі мы ад Віктара Скарабагатава! Сціпла названы ў канцы праграмы адным з рэжысёраў імпрэзы (яшчэ адзін — **Аляксей Яравенка,** сцэнарыст — **Ірына Дубянецкая**), ён насамрэч быў яе душой, натхняльнікам і вядучым насычанага глыбокім зместам, доўгачаканага дзейства.

Сваімі ўражаннямі, пачуццямі шчырай удзячнасці артыстам і ўсім, хто ўклаў душу і багаты творчы патэнцыял у падрыхтоўку і рэалізацыю важкай культурнай падзеі ў філармоніі, дзеліцца з "Народнай Воляй" **А.С.Усціновіч** (на жаль, не названы поўнасцю імя і імя па бацьку, а па почырку, падобна, жанчына). *"Вечарына прыцягнула ўвагу,* — піша аўтар, — *мастацкай выставай "Радзіма найвышэй за ўсё" майстроў выяўленчага мастацтва. Сярод іх — народныя мастакі Беларусі Арлен Кашкурэвіч, Васіль Шаранговіч, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі Эдуард Агуновіч, вядомыя творцы Мікола Селяшчук (светлая яму памяць!), Уладзімір Сулкоўскі, Мікола Купава, Галіна Хінка-Янушкевіч, Міхась Басалыга, Уладзімір Крукоўскі... Насычаны відэарад даваў выявы каліноўцаў і карцін паўстання... Вабіла і выстава рэдкіх кніг з фондаў Навуковай бібліятэкі НАН Беларусі...*

Усю гэтую музычна-літаратурную кампазіцыю можна назваць гераічна-патрыятычнай. Вось на чым трэба выхоўваць нашу моладзь! Але на БТ такога не пакажуць.

Асаблівая ўдзячнасць Віктару Скарабагатаву. Не адно дзесяцігоддзе ён апантана працуе на ніве беларушчыны, столькі зрабіў для яе культуры на гонар Бацькаўшчыны — і дагэтуль не мае звання народнага артыста! Мо таму і не мае, што ў дзяржаве не вельмі шануецца ўсё беларускае? Вельмі прыкра і балюча..."

Абсалютна салідарна з Вамі, А.С.Усціновіч! Нам з Вамі проста пашчасціла трапіць на незабыўную вечарыну, хаця рэкламы не было чуваць і відаць, а квіткі былі расхоплены амаль умомант. Прабачце за вымушанае асабістае прызнанне: нягледзячы на свае эмоцыі-сантыменты, я вельмі, вельмі рэдка дапускаю "слёзныя моманты", тут жа ад пачатку і да канца вочы былі мокрыя.

Калі адгучаў апошні акорд імпрэзы (Вы помніце, канечне!), публіка ўстала, у сценах саліднага будынка загрукатаў магутны гром авацый. Я міжволі зірнула на сваіх, непаседных (напачатку) хлопцаў-суседзяў. Яны і не думалі стрымгалоў зрывацца з месца, адбівалі далоні ці не з большым ад усіх імпэтам...

Разумею, разумею: сталенне юнай асобы — надзвычай складаны і супярэчлівы, далёка не аднамомантны працэс. Але ўсё ж, спадзяюся, нейкае зерне запала і ў хлапечыя душы, дасць свае парасткі, а потым закаласуе. Ці не да іх, да ўсіх нас — сённяшніх і заўтрашніх — палымяны рэвалюцыянер Каліноўскі ў сваёй "Мужыцкай праўдзе" звяртаўся са стваральным заклікам, маючы на ўвазе не толькі цяжкую, жыццядайную і святую сялянскую працу: *"Той толькі жне, хто пасее. Так сейце ж, дзецюкі, як прыйдзе пара, поўнаю рукою — не шкадуйце працы!"*

У апошні міг свайго жыцця, ужо пад шыбеніцай, Кастусь зірнуў у сакавіцкае неба. Жаўранкі яшчэ не спявалі. Але ён ведаў: гіне не дарма. Наперадзе — новая сяўба і новае жніво, і вясна Бацькаўшчны ўсё роўна прыйдзе.

Святлана КЛІМЕНЦЕНКА.

СЛЫШАЛИ?

В Полоцк прибудет великая православная святыня

13 и 14 мая в Спасо-Евфросиньевском женском монастыре будет пребывать ковчег с десницей святителя Спиридона Тримифунтского.

Православная святыня будет принесена для поклонения верующим Белоруси по приглашению и благословению Митрополита Минского и Слуцкого Филарета, а также благодаря ктитору Константину Шавелю в рамках визита на белорусскую землю Митрополита Керкирского, Паксийского и Диапонтийских островов Нектария, сообщает Sobor.by.

Святые мощи святителя и чудотворца Спиридона Тримифунтского пробудут на территории страны с 9 по 17 мая.

С 10 по 12 мая им можно будет поклониться в минском Свято-Духовом кафедральном соборе, 13—14 мая в полоцком Спасо-Евфросиньевском женском монастыре, 14—15 мая в жировичском Свято-Успенском ставропигиальном мужском монастыре, а с 15 по 17 мая в Кобрине и Бресте.

Святитель Спиридон родился около 270 года на Кипре. За добродетельную жизнь был избран епископом города Тримифунта. Имел дар прозорливости, молитвами исцелял больных, изгонял бесов, воскрешал мертвых, совершал много других чудес. Вошел в историю христианства, чудесным образом доказав на I Вселенском Соборе триединую сущность Бога: десницей сжал кирпич, из которого мгновенно истекла вода, вверх взметнулось пламя, а в руке осталась глина. Это было наглядным доказательством единства во Святой Троице.

НУ І НУ!

Затрымалі рабаўніка, што цалаваў сваіх ахвяр

Злачынец адбіраў у ахвяр грошы, а замест прабачэння пакідаў пацалункі...

Таямнічага аматара пацалункаў праваахоўнікі Ліды затрымалі пасля таго, як той паспрабаваў згвалціць жанчыну. Да гэтага эпізода рабаўнік проста адбіраў у сваіх ахвяр грошы і цалаваў іх на развітанне.

Схема нападаў была вельмі простай: мужчына выбіраў ахвяру, сачыў, заходзіў за ёю ў пад'езд. Там ён заціскаў жанчыне рот, загадваў аддаць грошы, а на развітанне цалаваў у вусны.

Аказалася, што злачынцу 23 гады, яго неаднаразова прыцягвалі да адказнасці за крадзеж. Спецыялізаваўся ён на кашальках, а вось на жанчын стаў звяртаць асаблівую ўвагу толькі пасля вызвалення з турмы.

Сяргей ШЭЛЕСТ.

СМАЧНА ЕСЦІ!

У Мінску адкрыўся інтэрнэт-сэрвіс дастаўкі страў з рэстаранаў

У інтэрнэце запрацаваў сэрвіс дастаўкі па хатнім адрасе страў з мінскіх рэстаранаў. Стваральнікі падкрэсліваюць, што гаворка ідзе не аб дастаўцы фастфуду — карыстальнікі могуць выбіраць стравы з меню традыцыйных устаноў, у тым ліку ад шэф-повараў.

На дадзены момант iMenu.by прапануе выбраць ежу ў 15 рэстаранах, сярод якіх Newman, "Яблык", "Журавінка", "Гудвін", "Чэхаў" і іншыя.

Сэрвіс даступны з 10 да 22 гадзін штодня і не арыентаваны на хуткасную дастаўку. Кошт паслугі залежыць ад колькасці страў і аддаленасці кліента. Так, пры выбары адной стравы і якога-небудзь раёна Мінска да цаны ежы дадаецца 40 тысяч рублёў, пры выбары дзвюх (пры ўмове, што яны з розных устаноў) — 80. Пры дастаўцы ў межах 5 км ад МКАД паслугі кур'ера каштуюць 70 тысяч (кошт зноў-такі залежыць ад таго, з якой колькасці рэстаранаў ажыццяўляецца дастаўка).

ШОУ-БІЗНЕС

Колькі каштуе сукенка Алёны Ланской для «Еўрабачання»?

Выступленне беларускай спявачкі на конкурсе будзе нагадваць "дыскатэку 70-х", абяцаюць прадзюсары. Будзе і дыскашар, і бліскучая сукенка, на аздабленне якой пойдзе некалькі тысяч крышталяў Сваро ўскі і дзясятак брыльянтаў.

Ужо 4 мая каманда Алёны Ланской накіруецца ў шведскі горад Мальмё, каб прыняць удзел у папулярным конкурсе песні "Еўрабачанне-2013". Амаль усё ўжо гатова — песня "Салео" ўжо запісана і прамацірэцца ў краінах-удзельніцах конкурсу, нумар дапрацоўваецца і завяршаецца стварэнне вобраза выканаўцы. Вырашана, што Ланская больш не будзе сціплай і ціхай — яе сукенка будзе ультракароткай, а ззянне — проста фантастычным.

Строй Алёны Ланской смела можна параўнаць са знакамітай сукенкай іншай беларускай удзельніцы "Еўрабачання" **Анжалікі Агурбаш**. На стройтрансформер для Анжалікі ў 2005 годзе яе тады яшчэ муж **Мікалай Агурбаш** выдаткаваў агромністыя грошы. Праўда, дакладную суму дагэтуль ніхто не называе.

Вось і сукеначка для Ланской хоць і міні, але з коштам максі. Спявачка не агучвае кошт сваёй абноўкі, але падлічыць яго нескладана. Адзін крышталік Сваро ўскі можа каштаваць усяго некалькі цэнтаў, але на сукенцы іх будзе 70 тысяч! Для параўнання можна прывесці кошт на іншую прадукцыю ад Сваро ўскі. Напрыклад, клатч памерам 45х16 см, цалкам пакрыты крышталямі, ацэнены ў 749 еўра.

Акрамя Сваро ўскі сукенку ўпрыгожаць брыльянты. У інтэрнэце гэтыя каштоўныя камяні прадаюць часцей, чым тэлефоны. І кошты зусім розныя. Так, за сінтэтычны агранены камень у 0,31 карата просяць 191 долар.

Падсумаваўшы ўсе складнікі, можна смела заявіць, што строй Ланской — падарунак не танны, пацягне на суму ў **межах 12—20 тысяч долараў**. Плаціць за ўсё бізнесмен з Наваполацка **Мікалай Варабей**. Па паведамленнях некаторых СМІ, ён ужо выдаткаваў на падрыхтоўку Алёны 230 тысяч долараў.

Сума падаецца ўражваючай толькі на першы погляд. Той жа Агурбаш не пашкадаваў на падрыхтоўку сваёй жонкі да "Еўрабачання" 5 мільёнаў долараў. Праўда, шчасця грошы не прынеслі — Анжаліка не выйшла ў фінал і ў беларускай гісторыі "Еўрабачання" засталася ўладальніцай 13-га месца ў паўфінале.

Дарэчы, сёлетні конкурс юбілейны для Беларусі. Ланская будзе дзясятай выканаўцай, якая змагаецца за першую ўзнагароду "Еўрабачання".

ЯК ГЭТА БЫЛО

Смолава ў «трусах» і крылы матылькоў

Удалы строй — не менш важны складнік поспеху на "Еўрабачанні", чым добрая песня. Узгадаем разам самыя яркія і незвычайныя сукенкі ад беларускіх удзельніц конкурсу.

У 2006 годзе на сцэне "Еўрабачання" ззяла спявачка **Паліна Смолава** ў строі дызайнера **Івана Айплатава**. Хараграфічны нумар быў такім складаным, што касцюм прыйшлося падладжваць пад яго. Паліна скакала ў кароценькіх чырвоных шорціках.

Іван Айплатаў супрацоўнічаў і з іншымі беларускімі ўдзельнікамі "Еўрабачання". Напрыклад, хлопцы з падтанцоўкі **Анастасіі Віннікавай** у 2011 годзе красаваліся ў футболках ад беларускага дызайнера. А вось сама Наста была апранута ў кароткую бліскучую чорна-белую сукенку, якая не моцна ўразіла гледачоў.

Беларусы ўвогуле любяць бліскучае. І чэмпіёнамі па ззянні можна лічыць дзяўчат з гурта "3+2". Прадзюсараў з тэлеканала АНТ не задаволілі выключна даўгія бліскучыя сукенкі белага, меднага і залацістага колераў. У экстранным парадку дзяўчат вырашылі забяспечыць... крыламі! Расійскі прадзюсар **Макс Фадзееў**, вядома, быў у шоку, калі пасярод рэфрэну ў паўфінале конкурсу ў дзяўчат выраслі крылы, але народу спадабалася. Дарэчы, аўтарам крылаў быў не які-небудзь знакаміты дызайнер. Іх выканаў невядомы супрацоўнік тэлеканала АНТ. Падобныя ўпрыгожванні "спісалі" з паказаў знакамітага брэнда, што выпускае жаночую бялізну, і ўдала абкаталі падчас конкурсу "Міс Беларусь".

П'ЕДЭСТАЛ

Што прынясе Алёне Ланской песня "Салео" — параду ці славу? Пакуль пытанне застаецца адкрытым. "Народная Воля" нагадае рэйтынг айчынных выступоўцаў на конкурсе песні.

Паўфіналы

22-е месца ў 2006 годзе заняла спявачка Паліна Смолава;

19-е месца дасталося беларускім дэбютантам "Еўрабачання" "Аляксандры і Канстанціну" (2004 год);

17-ы радок у спісе паўфіналістаў заняў у 2008 годзе Руслан Аляхно;

15-е месца ў мінулым годзе дасталося гурту Lightsound;

14-е месца скарылася Анастасіі Віннікавай у 2011 годзе;

13-е пазіцыя ў 2005 годзе засталася за Анжалікай Агурбаш, а ў 2009 годзе — за Пятром Ялфімавым.

Фінал

24-е месца ў 2010 годзе заняў гурт "3+2";

6-я і самая высокая ў гісторыі беларускіх выступленняў на конкурсе пазіцыя скарылася Дзмітрыю Калдуну ў 2007 годзе.

Марыя МАЛЕВІЧ.

РЭЙТЫНГ

Максимальная зарплата топ-менеджера — от 7 тысяч долларов

Агентство «Бизнес-новости» составило рейтинг самых высокооплачиваемых вакансий топ-менеджеров Беларуси.

Как отметила директор HeadHunter Беларусь (проект RABOTA.TUT.BY), **Светлана Шапорова**, в марте-апреле, как и в феврале, самой востребованной специализацией в сфере "Высший менеджмент" являлись "Продажи". Также наблюдается высокая потребность в управленцах малого бизнеса и управленцах со специализацией "Управление персоналом" и "Транспорт и логистика".

Средняя зарплата топов по сравнению с прошлым месяцем осталась на том же уровне.

ТОП-10 вакансий топ-менеджеров в марте-апреле 2013 года

№	Должность	Профиль компании	Предлагаемая зарплата
1.	Генеральный менеджер дистрибьюторской компании	Дистрибуция импортных и отечественных продуктов питания и непродовольственных товаров	От USD 7 000
2.	Директор	Дистрибуция сложнотехнического оборудования и комплектующих по РБ	От USD 4 000
3.	Руководитель розничной сети	Многоформатная розничная сеть, продукты питания	USD 3 000 – 6 000
4.	Директор	Продажа дорогостоящих услуг, b2b	USD 3 000 – 5 000
5.	Коммерческий директор	Крупная компания по производству и продаже сельскохозяйственной техники	От USD 3 000
6.	Генеральный директор	Производство и продажа мебели серийного и индивидуального производства	От USD 3 000
7.	Руководитель департамента складской логистики	Крупная компания по продаже техники	USD 2 600 – 5 200
8.	Руководитель проекта	Строительство, проекты на территории ЕС	От USD 2 300
9.	Директор по продажам	Продажа техники и запчастей на рынок РФ	USD 2 000 – 4 500
10.	Генеральный директор	Крупный холдинг, производство и реализация продуктов питания	USD 1 500 – 4 500

***

Рейтинг составлен по данным, предоставленным HeadHunter Беларусь Общереспубликанского банка вакансий Министерства труда и социальной защиты. Рейтинг охватывает вакансии, информация о которых размещена работодателями в период с 16 марта по 16 апреля 2013 года. Предлагаемые работодателями зарплаты приведены в долларовом эквиваленте и могут не учитывать возможные денежные бонусы, которые предлагаются соискателю.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
23 КРАСАВІКА 2013 г.

БЕЗ ГАЛЬШТУКА

Андрусь ТАКІНДАНГ:

«Можна быць небагатым, але шчаслівым»

Здаецца, аптымізм ніколі не пакідае гэтага чалавека. Ён не скардзіцца на жыццё, бо лічыць такую справу смешнай. Піша вершы і музыку для таго, каб дарыць людзям радасць.

"Народная Воля" пагутарыла з лідарам гурта "Рэха", паэтам, мастаком і тэлевядучым ***Андрусём ТАКІНДАНГАМ.***

З вёскі да рок-н-ролу

— Андрусь, ведаю, што ваш тата — з Чада, а маці — з Беларусі...

— Так. Яны пазнаёміліся, калі былі студэнтамі. Бацька навучаўся ў Мінску, ён матэматык. Звычайная гісторыя знаёмства маладых людзей...

— Чытаў, што вы хадзілі ў звычайную вясковую школу. Некаторыя, дарэчы, саромеюцца такога факта...

— Я паступіў у каледж мастацтваў імя Ахрэмчыка і стаў жыць у горадзе. У каледжы навучаліся будучыя мастакі з усёй Беларусі, таму адчування комплексу правінцыяла не было. Асяроддзе было завязана на мастацтве, жывапісе, рок-н-роле, і пытання, з вёскі чалавек ці не, не ўзнікала.

Калі вяртаешся з вёскі ў Мінск, адчуваеш моцную фізічную сілу і вялікае жаданне пажыць напоўніцу, адсутнічае гэткая гарадская стома. Я адчуваў здаровы стан, жаданне даганяць і пераганяць аўтобусы, працаваць інтэлектуальна.

— Ведаю, што нейкі час вы жылі з бацькамі ў Маскве. А ў Афрыцы, на радзіме бацькі, былі?

— У Чадзе я быў на пахаванні бацькі. Пазнаёміўся з сваякамі, крыху пажыў і вярнуўся ў Беларусь.

— Да таго як паступіць ва Універсітэт культуры, вы былі студэнтам Акадэміі мастацтваў, але былі адлічаны. Калі не сакрэт, што адбылося?

— Усё банальна: не здаў сесію. Атрымаў двойкі па некалькіх мастацкіх дысцыплінах.

— Усе ведаюць, што Андрусь Такінданг заўсёды карыстаецца беларускай мовай. Ці адбываліся нейкія не зусім прыемныя выпадкі праз гэта?

— Былі моманты неадэкватнай агрэсіі, але яны адзінкавыя. Часам сустракаюцца апантаныя людзі, і любая рэч можа паслужыць каталізатарам канфлікту. Памятаю, у Вільнюсе мы спявалі на вуліцы, і адзін чалавек, ужо ў гадах, быў дужа абураны, што я спяваю па-беларуску.

Звычайна калі не разумеюць, то перапытваюць. І мне няцяжка перакласці на рускую мову.

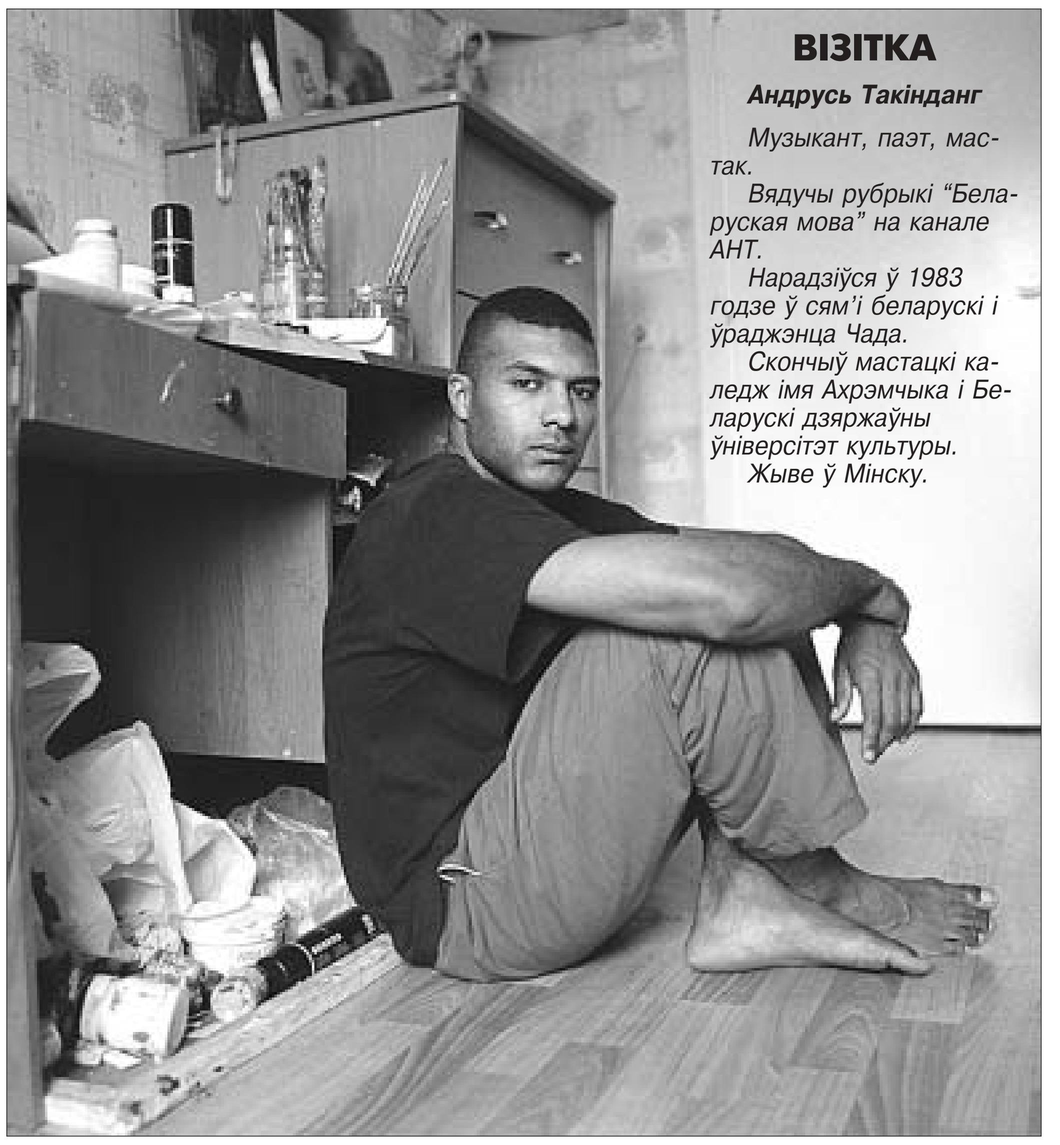
— Не так даўно невялікае інтэрв'ю з вамі з'явілася на папулярным партале onliner.by. Гэты тэкст выклікаў рэзананс і сабраў шмат каментарыяў. Некаторыя наведвальнікі сайта абураліся, што тэкст напісаны па-беларуску. І прынцыпова не чыталі яго. Цікава, як вы ставіцеся да беларусаў, якія не ведаюць ці не паважаюць родную мову?

— На "Онлайнеры", вядома, рэзананс выклікала не мая сціплая асоба, а мова, на якой вялася гутарка. Розгалас ад звычайнага інтэрв'ю моцна здзівіў. Здараліся і дагэтуль выпадкі, калі маё з'яўленне ў перыёдыцы правакавала гарачыя баталіі. Але ўсё ж меркаваў, што моўнае пытанне не з'яўляецца актуальным ужо год як 13. І збольшага стаўленне да мовы ў наш час абыякавае. Аднак, верагодна, я памыліўся, люд і дагэтуль пераймаецца мовай ды яшчэ дадае ідэалагічную афарбоўку спрэчкам. Сам я чалавек досыць прагматычны і не схільны рамантызаваць мову, мова для мяне ў першую чаргу сродак зносін.

Якое маё стаўленне да тых, хто не ведае роднай мовы, і да тых, хто яе не шануе? Нацыянальная мова, мова сям'і, роду — яна аб'ядноўвае людзей у супольнасць, бароніць ад знешняга ўмяшальніцтва, стварае зону бяспекі. Нацыянальная мова найбольш прыдатная ў побыце, яе развіццё адпавядае развіццю носьбітаў. Нацыянальная мова ў першую чаргу — зручная (я свядома не ўзгадваю ідэалагічны, культурніцкі і духоўны аспекты мовы).

Калі супольнасць, краіна знаходзяцца ў стане хваробы альбо крызісу, то, натуральна, гэта будзе адбівацца на нацыянальнай мове. Такім чынам, малое бытаванне нацыянальнай мовы — вынік хваробы нацыі, і сімптомы гэтай хваробы выяўляюцца ва ўсіх сферах жыццядзейнасці беларусаў.

Людзі, што не валодаюць мовай, — паказчык драматычнага гістарычнага працэсу, вынік тых войнаў, якія мы прайгралі. Але я маю тых людзей, якія ёсць, і люблю сваіх суайчыннікаў — беларускамоўных, рускамоўных, трасянкамоўных. Калі рэзюмаваць адказ на гэтае пытанне, то атрымаецца так: я шаную асобу, паважаю чужую свабоду, люблю жывую душу чалавека, спачуваю.

ВІЗІТКА

Андрусь Такінданг

Музыкант, паэт, мастак.

Вядучы рубрыкі "Беларуская мова" на канале АНТ.

Нарадзіўся ў 1983 годзе ў сям'і беларускі і ўраджэнца Чада.

Скончыў мастацкі каледж імя Ахрэмчыка і Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры.

Жыве ў Мінску.

Паміж музыкай і фінансамі

— У адным інтэрв'ю вы сказалі: "*Жывапіс — гэта палатно і я. Хачу есці — малюю, шукаю нейкіх пакупнікоў, не хачу — магу гэтым не займацца. А музыка патрабуе большай адказнасці і руплівасці, бо там занята шмат людзей, якія на мяне спадзяюцца*". Ці правільна я разумею, што музыка — ваша галоўная справа, а ўсе астатняе — другаснае?

— Музыка займае больш часу, чым заняткі мастацтвам. Яна вымагае больш адказнасці і рэгулярнасці. Частыя рэпетыцыі, паездкі, арганізацыя транспарту і шмат яшчэ якіх побытава-творчых момантаў.

Песні ствараюцца ў галаве. Але, каб іх агучыць, патрэбна агульная праца. Што тычыцца выяўленчага мастацтва, тут усё больш проста.

— А калі б прыйшлося выбіраць?

— Складанае пытанне, падобнае да таго, якую руку адсекчы — правую ці левую. Выбар робіцца ўвесь час, але зрабіць канчатковы выбар немагчыма.

— Наколькі важны для вас матэрыяльны складнік у творчасці?

— Важны настолькі, наколькі хочацца есці. Мы, дарэчы, шмат разоў абмяркоўвалі пытанне творчасці і грошай з калегамі-музыкамі. Усе пачыналі з авантур, са студэнцкіх выступленняў, маглі дабірацца на канцэрты са сваёй апаратурай, за свае грошы і не думаць аб матэрыяльным. З часам, калі паўстаў выбар зарабляць грошы на жыццё і кідаць музыку альбо зарабляць музыкай, гэтае пытанне актуалізавалася. Што такое ганарары? Гэта матэрыяльнае выяўленне тваёй запатрабаванасці.

— Ці магчыма ў Беларусі зарабляць музыкай на жыццё?

— Магчыма, але складана. З іншага боку, усё складана ў Беларусі. Нялёгка быць настаўнікам з іх заробкамі...

Для музыкантаў, акрамя Беларусі, ёсць і суседнія краіны. Гастролі — гэта нармальная практыка. Трэба разлічваць свае сілы, ведаць, чаго хочаш, і ахвяраваць чымсьці. Мець пэўны прыбытак магчыма.

— Карацей, сітуацыя не катастрафічная?

— Катастрафічная. Але жыць можна. Ёсць цяжкасці, але нельга наракаць на тое, што ты выбраў сам. Музыка павінна прыносіць радасць у глыбокім сэнсе. Таму брацца за музыку і ныць, што нешта не атрымліваецца, — для мяне смешна.

На карпаратыў да дзядзі Васі

— Вы граеце ў гурце фолькмадэрновай музыкі "Рэха". На карпаратывах выступаеце?

— З вялікім задавальненнем! І з большай радасцю, чым на некаторых фэстах. Ёсць розныя канцэрты ў падтрымку Беларусі ў Польшчы, ты выступаеш там, атрымліваеш ганарар, але нам прыемней спець на карпаратыве ў дзядзі Васі, які хоча павесяліць сваіх сяброў. Менавіта такія выступленні паказваюць, наколькі калектыў жыццяздольны. Розныя рэчы: калі ты спяваеш на грошы польскіх падаткаплацельшчыкаў ці на сродкі дзядзі Васі, які працаваў, эканоміў, каб запрасіць нас. Гэта насамрэч вельмі важна. Мы вядзём гутарку з чалавекам, і мы шукаем чалавека, вось такая канцэпцыя гурта "Рэха". З вялікай радасцю спяваем на вяселлях, карпаратывах, таму што чалавек для нас — скарб.

— Ведаю, што гурт часам ладзіць вулічныя канцэрты. Выступленне на сцэне і на вуліцы для вас моцна адрозніваюцца?

— Вядома, што выступаць у зале камфортней, але на вуліцах ёсць свой адрэналін. Падчас выступлення на вуліцы рэакцыя людзей больш смелая. Камусьці не падабаецца, ён можа сказаць. Там цябе могуць пачуць тыя людзі, якія ўвогуле не ходзяць на канцэрты. На вуліцы заўважаеш, наколькі ты можаш кантраляваць выпадковых людзей сваім мастацтвам, наколькі ты ім цікавы.

— А як пачаліся вулічныя канцэрты?

— Аднойчы мы хацелі паехаць на "Славянскі базар", спяваць на вуліцах Віцебска. Але гэта было падчас выбуху ў горадзе, і таму быў вельмі моцны кантроль. І ў нас з'явілася такое адчуванне, што мы страчваем горад і сябе ў гэтым месцы. І тады мы вырашылі проста пайсці ў сэрца Мінска, да Ратушы. Скалануць гэтае застаялае, безнадзейнае паветра для сябе ў першую чаргу. Мы хацелі пераламіць нашу ўнутраную сітуацыю і даказаць сабе, што мы свабодныя. Адэкватна разумеючы, дзе жывём, на добры фінал надзеі не было. Але выступленне прайшло, і нічога дрэннага не адбылося. Потым мы спявалі яшчэ некалькі разоў, і гэта стала традыцыяй.

— Непаразуменняў з міліцыянтамі не было?

— Ніякага пераследу з боку міліцыі не было, пры тым што каля Ратушы збіралася да 200 чалавек. Нашы вулічныя выступленні працягваліся да выбуху ў метро. Пасля гэтага мы вырашылі больш не граць на вуліцах.

— Атрымліваецца, сёння "Рэха" на вуліцы не сустрэнеш?

— У мінулым годзе нам патэлефанавалі з аддзела культуры гарвыканкама і запрасілі выступіць на вуліцы Карла Маркса. І калі адбываўся гэты дыялог, у мяне на вачах ледзь слёзы не з'явіліся! Я не паверыў, што мы дажылі да такога!

З вулічных канцэртаў, з гэтых драбніц, пачынаецца фарміраванне чалавечнасці ў людзях. Можа, я кажу занадта пафасна, але такая вулічная культура, яе жыццяздольнасць стварае прастору еднасці. У гэтай прасторы людзі ўмеюць адзін з адным размаўляць, яны ўтвараюць не проста адзінкі журботных беларусаў, а пачынаюць фарміраваць народ.

Краіна пачынаецца з усмешак на вуліцы, з радасці ў жыцці чалавека. Дзяржаўны механізм павінен працаваць, каб людзі сябе адчувалі радасна і добра. Маглі выпіць віна, пасядзець на траве і паразмаўляць. Гэта не залежыць ад эканомікі. Можна быць небагатым чалавекам, але адчуваць сябе шчаслівым і паважаным. Усміхніся некаму — і табе таксама ўсміхнуцца. Для гэтага і мусіць працаваць дзяржава са сваімі структурамі.

Жыццё не лёгкае паўсюль. Людзі працуюць, маюць пэўныя праблемы, але калі яшчэ чалавека паганяць пугай і не даваць падняць галавы — гэта называецца пекла. Для радасці і свабоды чалавек павінен ведаць, што ён не прыгонны. Жыццё рухаецца не ў бок вязніцы і расстрэлу, а ў бок радасці. Калі на вуліцах выступаюць музыканты і ўсё праходзіць гладка, нікому не перашкаджаючы, гэта паказвае, што мы можам быць гаспадарамі на нашай тэрыторыі. Без таго, каб нас прыгняталі і стаялі з пугамі.

З думкамі пра сям'ю

— Вы маеце час на адпачынак?

— Так, канешне. Самы класны адпачынак — дзесьці на гастролях пасля канцэрта замовіць сабе смачную вячэру з кухалем піва. Сядзіш і атрымліваеш асалоду.

— Многія ведаюць Андруся Такінданга як вядучага рубрыкі "Беларуская мова" на АНТ...

— Справа ў тым, што на тэлебачанне я трапіў выпадкова, без аніякіх намаганняў у гэты бок. Такі сюрпрыз лёсу. Мае думкі больш вакол музыкі круцяцца: як запісаць лепш песню, як прыдумаць добры тэкст і мелодыю... Калі казаць пра кар'еру на экране, то я разумею, што ёсць куды больш таленавітыя вядучыя, цікавыя суразмоўцы. Хутчэй за ўсё тэлебачанне — гэта часова.

— Андрусь, некаторым творцам для працы патрэбна, напрыклад, адзінота. А што натхняе вас?

— Вядома, нельга нешта ствараць, калі вакол карнавал. У творчасці дапамагаюць узаемаадносіны. Здаралася так, што нейкія ўзаемаадносіны завяршаліся, а шмат нявыказанага заставалася. Тыя незакончаныя дыялогі ператвараліся ў песню.

— Што забірае больш сіл: праца над музыкай ці паэзія?

— Усё толькі дадае сіл. Над паэзіяй можна працаваць у галаве, і тады нават не заўважаеш часу. Увогуле, музыка трошкі з'ела паэзію. Калі нараджаюцца нейкія радкі, яны нараджаюцца з мелодыяй.

— Дзе бліжэйшым часам можна пачуць гурт "Рэха"?

— 30 красавіка будзем у Віцебску. Плануецца добры канцэрт з удзелам Паліны Рэспублікі, Андрэем Хадановічам з вершамі, мясцовыя каманды...

— На сённяшні дзень вы дасягнулі пэўных поспехаў у творчасці. А як справы на асабістым фронце?

— Поспехі — гэта ўсё вельмі ўмоўна. Думаю, што проста абставіны склаліся для мяне спрыяльна. Слова "поспех" у мяне выклікае ўсмешку. Ты знаходзішся на гэтым марафоне і бачыш, што і тое не паспяваеш, і гэта не атрымліваецца... З музыкантамі мы абмяркоўваем, як павінна быць і як ёсць, і разумеем, наколькі мы далёка да жаданага...

Сям'я, канешне, гэта цудоўна. Вядома, як кожны мужчына ў пэўны перыяд часу, разумею, што рок-н-рол — гэта весела і добра, але ж ён не будзе доўжыцца ўсё жыццё. Калі раней была прага да суцэльнага карнавалу і весялосці, то цяпер, па шчырасці, усё больш думкі пра сям'ю. Аднак, каб будаваць сям'ю, неабходна ўзаемнае пачуццё. Як мужчына, я адразу звяртаю ўвагу на дзявочую прыгажосць, затым пры знаёмстве раскрываецца характар і першынство бярэ асоба чалавека. Калі падсумаваць, то для мяне важна, каб тая, на якую гляджу, была для мяне прыгожай, мела адэкватны характар, верыла ў Бога, была здольная радавацца жыццю і магла б мне прабачаць...

Раман ВАСЮКОВІЧ.

ВІНШУЕМ!

Анджэя Пісальніка ўзнагародзілі прэстыжнай журналісцкай прэміяй імя Мацея Плажыньскага

Гэта прэмія для журналістаў, якія асвятляюць жыццё польскіх дыяспар. Уручэнне ўзнагароды адбылося ў музеі горада Гдыня, паведамляе Radio Gdansk.

Пісальнік стаў найлепшым у катэгорыі "Журналіст паланійнага СМІ". Яго артыкулы ў газеце "Rzeczpospolita" і ў выданнях неафіцыйнага Саюза палякаў "Magazyn Polski" і "Glos znad Niemna" адзначылі за прафесіяналізм і ўзняцце важных для польскай супольнасці ў Беларусі пытанняў доступу да польскай адукацыі, свабоды дзейнасці Саюза палякаў, а таксама дакументаванне польскай спадчыны.

Патрон узнагароды Мацей Плажыньскі — дзеяч польскай антыкамуністычнай апазіцыі, першы некамуністычны гданьскі ваявода, маршалак Сейма Польшчы і віцэ-маршалак Сената Польшчы. Ён загінуў 10 красавіка 2010 года ў авіякатастрофе пад Смаленскам. У яго памяць і заснавалі прэмію для журналістаў.

ЖЫВАЯ ГІСТОРЫЯ

Унікальны Статут

У музеі кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі можна пабачыць адзіны ў Беларусі асобнік Статута Вялікага Княства Літўскага.

У адрозненне ад кодэксаў на лацінскай мове іншых еўрапейскіх краін Статут быў напісаны і выдадзены на зразумелай абсалютнай большасці жыхароў Княства старабеларускай мове.

Статут ВКЛ 1588 года дзейнічаў амаль 250 гадоў. У яго стварэнні бралі ўдзел такія выдатныя дзеячы беларускай гісторыі, як канцлер **Астафей Валовіч** і падканцлер **Леў Сапега**.

Статут надрукаваны ў 1594—1595 гг. у Вільні, у друкарні Мамонічаў. Гэта адзіны ў Беларусі асобнік, які захоўваецца ў Музеі горада Магілёва і часова перададзены ў бібліятэку для экспанавання. У свеце налічваецца толькі каля 30 асобнікаў гэтага выдання.

"Праз усе 14 раздзелаў і 488 артыкулаў гэтага збору законаў праходзіць ідэя прававой дзяржавы, у якой усе органы і служачыя павінны дзейнічаць строга ў адпаведнасці з нормамі і патрабаваннямі Статута, абавязковымі як для жыхароў Вялікага Княства, так і для прыезджых замежнікаў, — анансуе выставу сайт Нацыянальнай бібліятэкі. — *Статут Вялікага Княства Літоўскага (ВКЛ) — вяршыня старабеларускай юрыдычнай думкі XVI стагоддзя, выдатны помнік еўрапейскай прававой культуры эпохі Адраджэння. Статут 1588 года замацоўваў ідэю рэлігійнай талерантнасці і бараніў інтарэсы жыхароў краіны незалежна ад веравызнання".*

Выстава "Вялікі Статут Вялікага Княства" ў музеі кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі будзе працаваць ***па 15 мая***.

БАМОНД

Паўмільёна долараў за канцэрт

У чэрвені ў Мінску чакаюць маладую зорку сусветнага маштабу з Амерыкі Лану Дэль Рэй. Хоць яе імя незнаёма большасці беларусаў, за одно выступленне ў "Мінск-Арэне" яна атрымае паўмільёна долараў.

Спявачка **Лана Дэль Рэй** — абсалютная зорка нашага часу. Яе першы кліп, які дзяўчына зняла і змантавала сама, быў растыражаваны праз YouTube. Менавіта ў інтэрнэце яе талент знайшоў першых прыхільнікаў.

Беларусы, што сочаць за музычнымі навінкамі, таксама хутка ацанілі прыемны і глыбокі вакал Ланы. Канцэрт спявачкі ў Мінску завершыць яе гастрольны тур у падтрымку новага альбома "Born to Die". Па словах арганізатараў, ужо прадана палова квіткоў. Як гэта ні дзіўна, але першымі разышліся самыя дарагія, тыя, што каштавалі 850 тысяч. Продажы ідуць настолькі паспяхова, што канцэртнае агенцтва "Корпорация развлечений" мяркуе, ці не падвысіць кошты на квіткі непасрэдна перад канцэртам. Пакуль іх можна набыць па цане ад 300 да 800 тысяч беларускіх рублёў.

Не так і шмат, калі ўлічыць, што ганарар спявачкі па беларускіх мерках проста фантастычны — 500 тысяч долараў.

"Сапраўды, за выступленне ў Мінску Лана атрымае названыя грошы, — распавялі "Народнай Волі" арганізатары. — *Калі канцэрт дае зорка такой велічыні, то разлічваць варта на самы высокі клас шоу. Мы ўпэўнены, што беларускія гледачы змогуць атрымаць асалоду не толькі ад прыемнага аксамітнага голасу Ланы, але таксама і ад яе шоу-праграмы".*

Пра асобу Ланы Дэль Рэй вядома зусім няшмат. Вось і ніякіх асаблівых патрабаванняў да арганізатараў мінскага канцэрта дзяўчына пакуль не прад'яўляла.

Творчасць дзяўчыны з ЗША ацанілі ва ўсім свеце. Толькі ў Брытаніі яна атрымала некалькі прэстыжных музычных прэмій. Сёння стыль Ланы Дэль Рэй параўноўваюць з манерай спявачак **Адэль** і **Эмі Вайнхаўс**.

Выступленне Ланы Дэль Рэй адбудзецца ў "Мінск-Арэне" 12 чэрвеня.

Сяргей ШЭЛЕСТ.

АНОНС

«Баль у Соф'і Гальшанскай»: тут сыходзяцца зоркі!

Зоркі тэлепраекта "Две звезды", фільма Карэна Шахназарава і нью-ёркскай Метрапалітэн-опера наведаюць "Баль у Соф'і Гальшанскай"

7 чэрвеня ў Беларускім дзяржаўным музеі народнай архітэктуры і побыту адбудзецца баль, у якім прымуць удзел зоркі музычных тэатраў Мінска, Масквы, Клайпеды, Каўнаса, Караганды і Баку. Падчас балю таксама пройдзе канцэртная прэзентацыя супермюзікла **Уладзіміра Кандрусевіча і Алены Туравай** "Соф'я Гальшанская", прэм'ера якога запланавана ў Беларускім дзяржаўным акадэмічным музычным тэатры.

Адным з гасцей свята стане ўдзельнік тэлепраекта "Две звезды" маскоўскага Першага канала, акцёр Дзяржаўнага акадэмічнага тэатра ім. Массавета **Глеб Мацвяйчук**, які выступае на тэлепраекце "Две звезды" з славутай **Вольгай Кармухінай**. На баль прыедзе і жонка Глеба — актрыса і спявачка **Анастасія Макеева** *(на фота)*.

Таксама ў супершоу "Баль у Соф'і Гальшанскай" прымуць удзел заслужаная артыстка Беларусі, якая дэбютавала ў 2013 годзе на сцэне нью-ёркскай Метрапалітэн-опера, прызнаная прыма опернага мастацтва Беларусі **Аксана Волкава,** лепшы Анегін апошніх сезонаў, лаўрэат міжнародных конкурсаў **Ілля Сільчукоў**, а таксама зоркі тэатраў СНД: **Фарыд Аліеў, Інара Бабаева, Самір Самедаў, Амантай Ібраеў** і іншыя.

З асабістай справы

Глеб Мацвяйчук нарадзіўся 26 чэрвеня ў Маскве ў сям'і знакамітага кінамастака **Аліма Мацвейчука**. Працяглы час сям'я жыла ў Мінску, дзе Глеб скончыў Мінскі музычны каледж ім. М.Глінкі па спецыяльнасці дырыжор-харавік (клас заслужанага работніка культуры Беларусі **Адама Мурзіча**). Калі хлопцу споўнілася 16 гадоў, ён прыехаў у Маскву і паступіў адразу ў дзве вышэйшыя навучальныя ўстановы: Маскоўскую дзяржаўную кансерваторыю ім. П.І.Чайкоўскага (вакальнае аддзяленне), а таксама ў Вышэйшае тэатральнае вучылішча імя Шчэпкіна. У 2005 годзе бліскуча скончыў кансерваторыю, у 2006-м — Шчэпкінскае вучылішча.

З 2011 года — акцёр тэатра імя Массавета. Выконвае ролю Джона Атэрсана ў рок-оперы "Дзіўная гісторыя доктара Джэкіла і містэра Хайда", Ісуса з Назарэта ў рок-оперы "Ісус Хрыстос — суперзорка".

Быў намінаваны на Нацыянальную прэмію ў галіне кінематаграфіі "Залаты арол—2008" у намінацыі "Лепшая музыка да фільма" (фільм "Адмиралъ").

У тэатры імя Массавета рыхтуецца да пастаноўкі мюзікл **Глеба Мацвейчука і Карэна Каваленава** "Небяспечныя сувязі", напісанага па матывах аднайменнага рамана Шадэрло дэ Лакло.

МАРШРУТЫ

Больш за 40 дадатковых цягнікоў будуць курсіраваць на майскія святы

На перыяд майскіх святаў Беларуская чыгунка прызначыла дадатковыя цягнікі міжрэгіянальных ліній па такіх папулярных напрамках, як Мінск—Брэст, Мінск—Гомель, Мінск—Віцебск.

Як паведамляе сайт rw.by, на 30 красавіка і 8 мая прызначаны дадатковы цягнік №663 па маршруце Мінск—Брэст. Са сталіцы ён адправіцца ў 18.29 і прыбудзе ў Брэст у 23.20. У адваротным напрамку цягнік №664 будзе адпраўляцца 1 і 9 мая ў 5.49 і прыбываць у Мінск у 10.24. Акрамя таго, у гэтым кірунку па беларускай магістралі 4 і 9 мая будзе курсіраваць дадатковы цягнік №667/668. Час яго адпраўлення са сталіцы — 12.15, прыбыцця ў Брэст — 16.11. У адваротным напрамку цягнік адпраўляецца ў 16.49, прыбывае ў Мінск — 20.43.

На 8 і 9 мая прызначаны дадатковы цягнік міжрэгіянальных ліній № 632 Мінск—Гомель (час адпраўлення — 18.15, прыбыцця — 23.06). З Гомеля цягнік №631 адправіцца 9 і 10 мая ў 0.36 і прыбудзе ў сталіцу — у 6.11. Па гэтым маршруце таксама будзе курсіраваць дадатковы цягнік №629 Гомель—Мінск (8, 13, 14 і 15 мая) і №630 Мінск—Гомель (9, 14, 15 і 16 мая).

Па маршруце Мінск—Віцебск—Мінск 8 і 15 мая пасажыраў будзе перавозіць дадатковы цягнік № 653/654.

На 24 мая прызначаны дадатковы цягнік №628 Баранавічы—Мінск і №627 Мінск—Гродна.

Павялічваецца і колькасць дадатковых цягнікоў у міжнародных зносінах. На 11 мая Беларуская чыгунка прызначыла цягнік №210 Баранавічы-Палескія—Масква, які будзе адпраўляцца з Баранавічаў у 13.50 і прыбываць у Маскву 12 мая ў 5.08. У адваротным напрамку цягнік №209 адправіцца з Масквы 12 мая ў 11.33.

Нагадваем, раней Беларускай чыгункай на дні майскіх святаў былі прызначаны цягнікі ў міжнародных зносінах па маршрутах Мінск—Вільнюс, Баранавічы-Палескія—Масква, Мінск—Масква. Акрамя таго, беларускімі і расійскімі чыгуначнікамі ўзгоднена прызначэнне цягнікоў па такіх маршрутах, як Масква—Брэст—Масква, Масква—Мінск—Масква, Санкт-Пецярбург—Брэст—Санкт-Пецярбург. Таксама шэраг цягнікоў у святочныя дні будуць рухацца па беларускай магістралі транзітам.

Беларуская чыгунка працягне працу па забеспячэнні перавозак пасажыраў у перыяд майскіх святаў. Планууецца прызначэнне дадатковых цягнікоў для перавозак пасажыраў як у міжнародных зносінах, так і ў межах краіны. У тым ліку ў цяперашні час прапрацоўваецца пытанне прызначэння шэрагу дадатковых цягнікоў рэгіянальных ліній эканом-класа.

ФУТБОЛ

БАТЭ дагнаў лідараў

У мінулыя выхадныя ў чэмпіянаце Беларусі па футболе прайшлі матчы 5-га тура.

Першае паражэнне ў футбольным першынстве Беларусі пацярпеў гродзенскі "Нёман". У гасцях каманда з Гродна прайграла "Мінску" — 0:1.

Астатнія вынікі: "Шахцёр" (Салігорск) — "Дынама" (Мн) — 1:1, БАТЭ (Барысаў) — "Дынама" (Брэст) — 3:2, "Днепр" (Магілёў) — "Белшына" (Бабруйск) — 0:1.

Акрамя таго, учора сустракаліся "Гомель" — "Тарпеда-БелАЗ" (Жодзіна) і "Нафтан" (Наваполацк) — "Славія" (Мазыр).

Становішча каманд пасля 5-га тура

КАМАНДА	Г	В	Н	П	М	А
1. Нёман	5	3	1	1	8—4	10
2. Шахцёр	5	3	1	1	6—2	10
3. БАТЭ	5	3	1	1	8—5	10
4. Белшына	5	2	2	1	4—4	8
5. Тарпеда-БелАЗ	4	2	1	1	3—3	7
6. Днепр	5	2	1	2	4—3	7
7. Дынама (Мн)	5	1	3	1	6—5	6
8. Мінск	5	1	3	1	2—4	6
9. Гомель	4	1	2	1	4—4	5
10. Нафтан	4	0	2	2	2—5	2
11. Славія	4	0	2	2	1—4	2
12. Дынама (Бр)	5	0	1	4	3—8	1

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ЧУЛІ?

Штраф за пралескі — 5 мільёнаў

У Беларусі ўстаноўлены вялікія штрафы за збор раслін-"чырванакніжнікаў". Збор або знішчэнне занесеных у Чырвоную кнігу раслін караецца штрафам ад 2 да 5 мільёнаў рублёў.

"*Выязджаючы ў лес, гараджане абавязкова хочуць прывезці дадому букецік самых першых вясновых кветак*, — цытуе belta.by галоўнага спецыяліста аддзела біялагічнай разнастайнасці Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі **Ксенію Панцялей**. — *Аднак масавы збор ранніх раслін з пашкоджаннем каранёвай сістэмы падарваў колькасць іх папуляцый, а многія віды апынуліся ў спісе раслін Чырвонай кнігі Беларусі*".

НЕ ТОЛЬКО О ХОККЕЕ

Азбука Эдуарда Занковца

Известный белорусский тренер Эдуард ЗАНКОВЕЦ, который в прошлом сезоне работал в омском "Авангарде", рассказывает Народной Воле" о вере в Бога и богатстве, хоккее и семье, журналистах и инфляции.

Из букв складываются слова. Слова — это наши чувства, эмоции, наша жизнь и мироощущения. Эдуард Занковец рассказывает о своей жизни. По алфавиту...

А

"Авангард". Эта омская команда очень многое значит в моей жизни. Здесь я 18 лет назад играл, последние два сезона работал там тренером. В прошлом году "Авангард" участвовал в финале Кубка Гагарина, такое не забывается. Да, сейчас пришлось уйти из команды, но это, как говорят, обыкновенный творческий процесс. Жизнь ведь не стоит на месте.

Б

Богатство для меня — это духовная составляющая. Отношения со знакомыми, родными и близкими, с коллегами по работе. И в этом плане я не жалуюсь. Есть прекрасная семья, хорошие друзья...

Беларуская мова. Я з вялікай павагай стаўлюся да мовы. Яна вельмі прыгожая і мілагучная. Думаю, трэба і спартыўныя спаборніцтвы больш трансліраваць на роднай мове.

В

Вокзал для хоккеиста — это как второй дом, неотъемлемая часть жизни. Раньше приходилось по несколько часов просиживать на чемоданах.

Выход один на один с вратарем. Приятное событие для любого игрока, а когда еще забиваешь!.. Хотя я не могу сказать, что был великим буллитмейстером. В этом компоненте у нас можно выделить Олега Антоненко и Дмитрия Мелешко.

Г

Глен Хэнлон. Я благодарен судьбе и Богу, что повстречал этого человека, когда только начинал свою тренерскую карьеру. В этом плане Глен Хэнлон — мой первый учитель. Он дал мне знания, навыки, научил, как нужно относиться к работе и подчиненным. Мне просто повезло.

Д

"Динамо". Когда-то я был игроком этой команды, воспоминания хорошие. Сегодня минское "Динамо" не ругает разве что ленивый, но ругать — проще всего. Я не сторонник такого однобокого взгляда. Потому что очевидно, что клуб стал серьезным проектом. А плюсы и минусы, заслуги и упущения есть, как мне кажется, везде. Но вы посмотрите, как возрос интерес к хоккею среди детей. Разве это плохо? На "Минск-Арену" приходит много болельщиков... Давайте замечать и хорошее.

Допинг. Для хоккея допинг скорее исключение, чем правило. Хотя недавно именно на этом "погорел" белорусский хоккеист Сергей Михалев. Думаю, это в первую очередь из-за недостатка знаний. Игроки могут принимать разные пищевые добавки. Сильно они не помогают, а вред может быть большой. Хоккей — это же не индивидуальный вид спорта.

А вообще, допинг — это проблема, с которой надо бороться. Если человек сознательно идет на такой шаг, то наказание должно быть адекватным.

Е

Евангелие. Я верующий человек и стараюсь быть прилежным христианином. Даже соблюдаю пост. Но в моем понимании пост — это не только то, что можно есть человеку, а что нельзя. Пост должен заключаться в образе жизни. Должно быть духовное очищение.

Некоторые тренеры ходят в церковь с командой, но я думаю, что все это — личное. Если кто-то не готов к этому, то идти ради ритуала, наверное, не стоит.

Ж

Журналисты. Часть работы тренера — беседовать с представителями СМИ. У меня с вашим братом всегда хорошие отношения, они просто молодцы.

З

Занковец. Честно говоря, не знаю, откуда пошла наша фамилия, но могу сказать одно: Занковцы — тоже молодцы.

Зима в этом году в Беларуси, судя по рассказам, запомнится людям надолго. А я всегда любил зиму. Настоящую — со снегом, морозом, солнцем. Кстати, в Омске зимой мне тоже нравилось, хотя там морозы иногда доходили до 40 градусов.

И

Инфляция. Она, к сожалению, тоже часть нашей жизни, но с этим явлением надо бороться чиновникам, а не тренерам и спортсменам. К нынешним ценам начинаю уже привыкать, но их рост, наверное, более ощутим для людей с маленьким достатком.

Интеллект. У обывателя бытует мнение, что многие спортсмены слабы в интеллектуальном плане, но это ошибочное мнение. Сейчас вообще больше возможностей, чтобы заниматься самообразованием. И тот, кто хочет повышать знания, делает это. Кстати, всегда на хоккейной площадке можно определить — думающий тот или иной игрок или нет. Не зря ведь Игоря Ларионова Профессором называли.

К

Капитан в команде — это, можно сказать, полкоманды. Человек, от которого зависит, как коллектив поведет себя в критические моменты. Это лидер среди игроков.

Мое **кредо**: поступай с людьми так, как хотел бы, чтобы они поступали с тобой.

Л

Любовь. Хорошо, когда она движет твоей жизнью. Кстати, супруга Светлана — моя первая любовь, и она же — последняя.

М

Машина. Первый автомобиль "Фольксваген" я купил, когда играл в Германии. А до этого практиковался на "Жигулях" отца. Сейчас у меня "Мерседес". Но я не слишком большой фанат престижных машин. Для меня главное, чтобы автомобиль был удобным и на ходу.

Мода. Я отношусь к той категории людей, кто считает, что человек должен быть просто опрятным. В Милан одеваться не летаю. Скажу честно, даже жену прошу помочь мне с выбором одежды. Но это должно быть очень быстро. Пришли в магазин, купили, ушли.

Н

Новшества. Нужно шагать в ногу со временем, чтобы быть успешным.

П

Политика. Я просматриваю какие-то политические статьи, новости, но из-за занятости не уделяю этому повышенного внимания. Мои приоритеты в данный момент не связаны с политикой.

Победа. Думаю, моя самая знаменательная победа еще впереди.

Р

Расцвет белорусского хоккея. Мне кажется, что расцвет пришелся на тот период, когда сборную Беларуси тренировали североамериканцы Глен Хэнлон и Курт Фрэйзер. Тогда был рост и внутреннего чемпионата, и сборной... Индикатор развития хоккея — это результат выступления юношеских и молодежных сборных.

С

Семья. У нас уже взрослый сын Владислав, в мае ему 22 года будет. Дочери 2,5 годика.

Т

Типаж хоккеиста. Любой игрок должен приносить пользу команде, но в то же время определенная эгоистичность возможна, если использовать этот момент с умом. Так что важны и те хоккеисты, которые таскают рояль, и индивидуальности. Но все должны делать одно дело.

Труд — это то, что действительно отличает успешных людей от просто талантливых.

У

Уникум — это уже гениальный человек. Грецки, Лемье, Малкин, Кросби... Уникальные хоккеисты!

Ф

Футбол. Мне вообще-то больше хоккей нравится, но и футбол могу посмотреть, если проходят матчи высокого уровня. Чемпионат мира, Лига чемпионов... Особенно когда БАТЭ играет в Лиге чемпионов. Но, признаюсь честно, игры чемпионата Беларуси не смотрю.

Х

Характер. Я себя отношу к людям со спокойным характером. А вообще, мне нравятся честность и порядочность.

Ц

Цыплаков. Володя Цыплаков (*на днях назначен спортивным директором минского "Динамо*". — **Авт.**) — мой хороший товарищ и один из лучших игроков в истории Беларуси. Он великолепно знает, какие профессиональные требования предъявлять каждому игроку. Это очень авторитетный в хоккейном мире человек.

Ч

Чемпионат Беларуси по хоккею — это наше преимущество перед странами бывшего Союза, которое мы сами создали, но не смогли воспользоваться сполна. По разным причинам уровень национального чемпионата падает.

Ш

Шахматы. Когда-то играл, но сейчас за доску уже давно не садился. А раньше, когда были на сборах, в шахматы играли и тот же Цыплаков, и Саша Андриевский.

Э

Эдуард. Имя мне дал отец — это я знаю точно. А почему? Даже и не знаю. Понравилось, наверное.

Ю

Южный берег Крыма. В Крыму мы были на сборах с молодежной командой, но сейчас, честно говоря, мне больше по душе не слишком жаркий климат. В Паланге нравится отдыхать.

Я

Хорошо бы "**я**" заменить в нашей жизни на "мы". Тогда больше шансов на успех...

Алесь СИВЫЙ.
Фото автора.

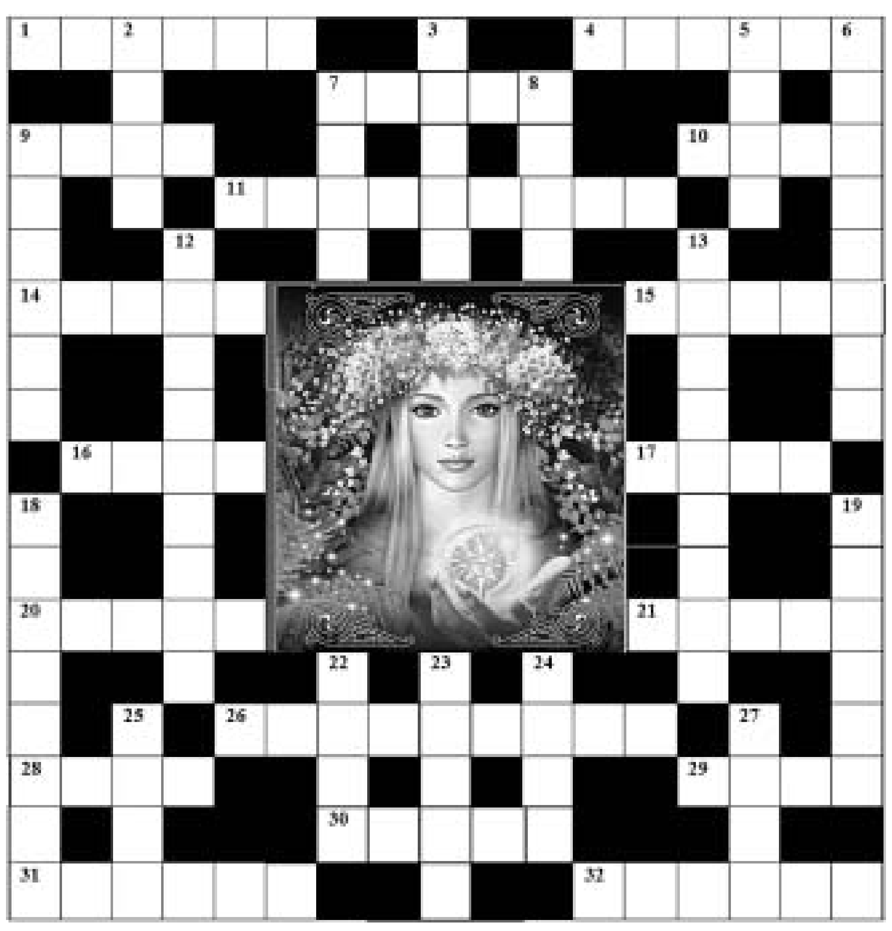
КРЫЖАВАНКА

Красавік сініць і дзьме

Па гарызанталі: 1."Тут ... цвітуць цёмна-сінія,\\Ветрык дыхае пахам вясны" — з верша "Красавік", які Н.Арсеннева прысвяціла М.Гарэцкаму. Сёлета — 110 год з дня нараджэння паэткі. 4."І над усім — звініць ..." — з верша "Ізноў заплакалі снягі" А.Грачанікава. 7.Красавік сініць і дзьме, бабам цяпло нясе, а ... пазірае ды галавой ківае (прык.). 9."На галінцы ціхім посвістам\\Шпак вітае ... сонейка" — з верша "Красавік ідзе пралескамі" Ст.Шушкевіча. 10.Калі ў апошні дзень красавіка сонца ўзыдзе ... — будзе сухое лета, а калі праз хмары - дажджлівае (прыкм.). 11."Я ведаў, што ты — ... ,\\Ты — дружба і радасць" — з верша "Паэзія" М.Танка. 14.Мокры красавік — добрая ... (прык.). 15.Велікодны пірог цыліндрычнай формы. 16."На ўзлеску белыя, як ... ,\\Пралескі расцвілі" — з верша "Прадвесне" Г.Бураўкіна. 17."Са стронцыем сёння паснедаў,\\З плутоніем, мусіць, абедаў\\І з цэзіем вымыў свой ..." — з верша "Як многа чарнобыльскі ўдар" Я.Мальца. 20.Тры дажджы ў красавіку ды ... у траўні — тысячы дажджоў каштуюць (прык.). 21.Час уборкі збожжавых культур. 26."Яны стаяць адзіным фронтам —\\... , стронцый і клады" — з верша "Гарызонт" В.Гардзея. 28.Тое, чым абмахваюцца ў духату. 29.З бяроз цячэ многа соку — да ... мокрага (прык.). 30.Яйка, якое пасля гульні ў біткі заставалася цэлым. 31.Адрэзаны кусок хлеба. 32."Шугне вырай галасісты,\\... заб'юць у званы" — з верша "Вясна" Я.Коласа.

Па вертыкалі: 2.Дзіцяня авечкі. 3.Калючая частка абароны і нападу ў пчол, ядавітых змей. 5.Калі будзе ... — хопіць коням аўса (прык.). 6.Красавік ваду падбірае, ... пускае (прык.). 7."Вясна гаспадарыць,\\Як рупная ..." — з верша "Вясна" А.Дзяружынскага. 8.Цераз сілу і ... не цягне (прык.). 9.Ступень, узровень кваліфікацыі ў прафесіі, спорце. 12.Тое, што і філолаг. 13."Таму не магу я ніколі\\Чуць без хвалявання\\На золаку ранніім\\Вясновай парой ..." — з верша "Начная зязюленька" М.Танка. 18."У яркім сонцы і блакіце\\Ідзе палямі ..." — з верша "Вясна ў вёсцы" А.Нафрановіча. 19."Зеленее ... спакваля,\\Пахнучы самой зямлёй адталай" — з верша "Першая адталая зямля" А.Лойкі. 22."... у бубны гулкія ўдарыў,\\Цішыню густую пакрышыў" — з верша "Красавіцкая навальніца" П.Панчанкі. 23.У красавіку дождж праходзіць, ... грэе — тады ўсялякі не збяднее (прык.). 24.Тое, што і пласцінка. 25.Красавік чорны ў полі, а ў бары — ... (прык.). 27."..., ..., небасхіл\\Хустка васільковая!\\Пакацілася клубком\\Сонейка вясновае" — з верша "Вясна" Л.Полазавай.

Лявон ЦЕЛЕШ.
г.Дзяржынск.

Адказы:

Па гарызанталі: 1.Фіялка. 4.Жаўрук. 7.Мужык. 9.Рана. 10.Ясна. 11.Пацалунак. 14.Ралля. 15.Куліч. 16.Снег. 17.Твар. 20.Адзін. 21.Жніва. 26.Чарнобыль. 28.Веер. 29.Лета. 30."Мацак". 31.Крышан. 32.Камары.

Па вертыкалі: 2.Ягня. 3.Джала. 5.Раса. 6.Красачкі. 7.Маці. 8.Конь. 9.Разрад. 12.Славеснік. 13.Кукаванне. 18.Красавік. 19.Траўка. 22.Гром. 23.Сонца. 24.Дыск. 25.Белы. 27.Неба.

НУ І НУ!

Здаў кватэру... разам з маці

На што толькі не ідуць людзі, якія працаваць не хочуць, а вось піць-гуляць і ні ў чым сабе не адмаўляць любяць!

Гаспадыня адной з рэчыцкіх кватэр стала прывыкаць да таго, што, прыйшоўшы з працы, застае дома незнаёмых людзей. Заўсёды розных, у асноўным прыстойных з выгляду. І ўсе сцвярджаюць, што тут жывуць. Прычынай загадкавай з'явы аказаўся 30-гадовы сын гаспадыні.

Вызваліўшыся з калоніі, дзе сядзеў за крадзяжы і махлярства, малады чалавек знайшоў іншы спосаб заробку. Ён пачаў здаваць матчына жыллё. Кліентаў знаходзіў па аб'явах ці па знаёмстве. Пакуль маці на працы, прыводзіў іх дадому і паказваў кватэру. Тлумачыў, што маці жыве ў вёсцы. Браў перадаплату. І так не адзін раз.

Днямі гаспадыня кватэры, прыйшоўшы з працы і зноў выявіўшы чужыя пажыткі, патэлефанавала ў міліцыю. Аператыўнікі знайшлі "рыэлтара" ў Гомелі — ён зняў нумар у гатэлі і траціў па рэстаранах атрыманыя 7 мільёнаў рублёў. На момант затрымання пры ім заставалася ўсяго каля 800 тысяч. Свае дзеянні ён патлумачыў проста: "Хацеў пагуляць".

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286904, 3286906
nv@promedia.by
http://www.nv-online.info http://twitter.com/narodnaya_volya

ISSN 2071-9647

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 22.04.2013 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 27570 экз. Заказ №1540.